

Európska
komisia

[LETO 2014 ▶ Č. 49]

panorama

inforegio

▶ Budovanie partnerstiev

Zavádzanie politiky
súdržnosti do praxe

▶ Reforma Fondu solidarity EU

▶ Svetové urbanistické fórum

▶ EŠIF podporujú pobrežné
komunity

▶ Výbor regiónov oslavuje
20. výročie

Regionálnu
a mestskú
politikú

► ÚVODNÍK 3

Komisár Johannes Hahn

► ROZHOVOR DÁNSKO ZAVÁDZA PARTNERSTVO DO PRAXE 4-7

Rozhovor s Preben Gregersen a Marie Guldborg

► KAPITÁL MIEST, KLÚČOVÝ SVETOVÝ HNACÍ MOTOR ROZVOJA: SVETOVÉ URBANISTICKÉ FÓRUM 8-12

► PODPORA POBREŽNÝCH KOMUNÍT 13-15

► MAPY 16-17

Meranie podnikateľského indexu regiónov

► ROZŠÍRENIE EÚ: 10 ROKOV RASTU 18-19

► DEŇ EURÓPY 2014 V RÁMCI EÚ 20-23

► REGIOSTARS 2014 24-25

► VÝBOR REGIÓNOV PO 20 ROKOCH 26-29

► VAŠIMI SLOVAMI 30-33

Názory zúčastnených strán na politiku súdržnosti na obdobie rokov 2014-2020

► ZLEPŠENIE KONTROLY 34-35

► PROJEKTY 36-39

Príklady projektov z Maďarska a Slovinska a projektov európskej územnej spolupráce

► NAJNOVŠIE SPRÁVY V SKRATKE 40-42

► REFORMA FONDU SOLIDARITY EÚ 43-47

Zjednodušenie poskytovania pomoci pri odstraňovaní následkov katastrof

► PROGRAM 48

▶4

▶8

▶20

▶24

▶43

Fotografie (strany):

Titulná strana: Nyhavn (Nový prístav) v Kodani (Dánsko)

© Igor Plotnikov/Shutterstock

Strany 3, 8, 10, 12, 19, 24-25, 26-27, 28, 35: ©Európska komisia

Strana 12: ©Damien Decallatay

Strany 4-7: ©Dánsky úrad pre podnikanie, ©AgriFish Agency

(Dánska agentúra pre poľnohospodárstvo a rybolov)

Strany 13, 14, 15: Côte d'Opale ©Jonas Zetterberg,

Švédsko ©Annette Westberg, Škótsko ©Erik Lindebo

Strana 19: Cyprus ©Informačná kancelária Európskeho parlamentu

na Cypre/ Zastúpenie Európskej komisie na Cypre, Maďarsko

©Eurodesk Maďarsko/ Ildiko Fulop, Česká republika ©Európska komisia

Strany 20-23: Francúzsko ©Mois de l'Europe en Auvergne/Julien

Mignot, Rakúsko ©Stadt Wien, Holandsko ©Región Brabant/projekt

UNAS, Maďarsko ©Úrad predsedu vlády/www.futofoto.hu, Litva

©Ministerstvo dopravy a komunikácií Litovskej republiky, Poľsko

©Úrad maršálka Varmosko-mazurského vojvodstva, Taliansko

©Región Kampánia, Chorvátsko ©Ministerstvo regionálneho rozvoja

a fondov EÚ Chorvátska, Česká republika ©Vláda Českej republiky

Strany 30-33: ©Prispievajúce organizácie

Strany 7, 34: ©Shutterstock

Strany 36, 37, 38, 39: ©SPACE-SI, ©PRISMA solutions, ©Istituto

Nazionale di Geofisica e Vulcanologia, Taliansko, ©Stratis

Strany 43-47: Rakúsko ©fotografia Rakúskych ozbrojených síl/

KERMER, Srbsko ©Nemar74/Shutterstock, ©NesaCera/Shutterstock,

Taliansko ©iStockphoto, Nemecko ©Ulrich Willmunder/Shutterstock

Tento časopis sa tlačí v angličtine, francúzštine a nemčine na recyklovanom papieri. Je dostupný v 22 jazykoch EÚ na adrese http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_sk.cfm

Obsah tohto vydania bol uzavretý v júli 2014.

PRÁVNE UPOZORNENIE

Európska komisia ani žiadna osoba konajúca v jej mene nenesú zodpovednosť za možné použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii ani za chyby, ktoré sa môžu objaviť napriek dôslednej príprave a kontrole. Obsah tejto publikácie nemusí nevyhnutne odrážať stanovisko alebo názory Európskej komisie.

ISSN 1725-826X

© Európska únia, 2014

Reprodukcia povolená pod podmienkou uvedenia zdroja.

Na použitie/reprodukciiu materiálu tretích strán chráneného autorskými právami, ktorý je tak označený, je potrebné získať povolenie od vlastníka (vlastníkov) autorských práv.

▶ ÚVODNÍK

Johannes Hahn

Člen Európskej komisie pre regionálnu politiku

Pred desiatimi rokmi, keď boli prijatí noví členovia z východnej Európy a z oblasti Stredozemného mora, sa Európska únia rozšírila z 15 na 25 členských štátov. Ďalším rozširovaním sa toto číslo zvýšilo na 28.

Po rozšírení sa EÚ stala najväčším jednotným trhom na svete. Vďaka tomu vzrástlo obchodovanie medzi členskými štátmi a prinieslo to nové pracovné miesta, investície a rast. Ďalej sa tým posilnil vplyv Európy vo svete a ako hospodárske zoskupenie 500 miliónov občanov má EÚ dobrú pozíciu pri presadzovaní svojich globálnych záujmov. Rozšírenie EÚ smerom na východ pevne ukotvilo demokraciu, slobodu a zásady právneho štátu pre milióny ľudí. Prinieslo stabilitu a zjednotilo Európu po rokoch umelého rozdelenia.

Financovanie politiky súdržnosti a jej spolufinancovanie členskými štátmi v súčasnosti predstavuje veľkú časť verejných investícií v Európe – viac ako polovicu všetkých verejných investícií v členských štátoch ako Bulharsko, Estónsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Poľsko a Slovensko.

Príprava strategických dohôd o partnerstve

Po minuloročnom schválení legislatívneho balíka v oblasti politiky súdržnosti na obdobie 2014-2020 sa podpísali prvé dohody o partnerstve s členskými štátmi.

Dohody o partnerstve sú nevyhnutné pre nasmerovanie strategických investícií členských štátov a regiónov na nasledujúcich sedem rokov využívajúcich európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF). Pomáhajú zamerať činnosť na obmedzený počet kľúčových politických cieľov tak, aby hospodárstvo EÚ vynaložilo rozhodujúci objem investícií do prioritných oblastí, ako sú výskum a inovácie, MSP, IKT a nízkouhlíkové hospodárstvo.

Je nevyhnutné, aby sa realizovali kvalitné programy, preto v uplynulom roku počas ich tvorby prebiehal medzi Komisiou a členskými štátmi nepretržitý dialóg a interakcia.

Prvá dohoda o partnerstve bola podpísaná s Dánskom. V čase písania tohto úvodníka boli podpísané aj dohody s Nemeckom, Gréckom, Poľskom, Cyprom, tromi pobaltskými štátmi Litvou, Lotyšskom a Estónskom, ako aj Slovenskom. Ďalšie dohody budú nasledovať v nadchádzajúcich mesiacoch. Obsah dohôd o partnerstve je špecifický podľa potrieb jednotlivých krajín, pričom zároveň odzrkadľuje širšie ciele Európy. Dánsko si napríklad stanovilo strategické investičné programy, ktoré posilnia inovácie, zmenia dánske MSP na modely rastu a zabezpečia vedúcu úlohu Dánska v oblasti ekologického hospodárstva. Viac o tomto prístupe sa dozviete v článku na strane 4.

Dobrá verejná správa

Na regeneráciu európskych regiónov je v súčasnosti k dispozícii viac ako 351 miliárd EUR, preto je nevyhnutné, aby sa tieto finančné prostriedky investovali správne a bezpečne. Nové nariadenia teraz poskytujú silnejší právny základ na boj proti korupcii a podvodom a prvýkrát obsahujú výslovnú požiadavku na zavedenie účinných a proporcionálnych opatrení na prevenciu podvodov, ktoré budú založené na analýze rizík. Rovnako dôležitý je veľký dôraz na stanovenie jasných cieľov, ako aj splnenie určitých podmienok predtým, než budú tieto investície poskytnuté. Bude nevyhnutný jasný politický záväzok, aby sa zaistilo správne využívanie európskych štrukturálnych a investičných fondov.

A napokon by sme nemali zabúdať na podporu, ktorú môže EÚ poskytnúť členským štátom v čase prírodných katastrof. V tomto vydaní sme sa zamerali na prácu v rámci Fondu solidarity EÚ, ktorý pomáha pri obnove po zemetraseniach, búrkach a záplavách, a zdôrazňujeme nedávne reformy, vďaka ktorým má byť poskytovanie pomoci rýchlejšie a účinnejšie.

► DÁNSKO ZAVÁDZA PARTNERSTVO DO PRAXE

Dánsko bolo prvou krajinou, ktorej dohodu o partnerstve EŠIF schválila Komisia 5. mája 2014. Kým čaká na schválenie operačných programov (OP), časopis *Panorama* urobil rozhovor s riaditeľom pre regionálnu politiku Preben Gregersen a s riaditeľkou odboru Marie Guldborg.

DANISH BUSINESS AUTHORITY

PREBEN GREGERSEN je riaditeľom dánskeho riadiaceho orgánu pre Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR) a Európsky sociálny fond (ESF) v rámci Dánskeho úradu pre podnikanie.

Ministry of Food, Agriculture
 and Fisheries of Denmark
The Danish AgriFish Agency

MARIE GULDBORG je riaditeľkou dánskeho riadiaceho orgánu pre Európsky námorný a rybársky fond (ENRF) a Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) v rámci Dánskej agentúry pre poľnohospodárstvo a rybolov.

► Kedy začalo Dánsko pripravovať svoju dohodu o partnerstve? Ako ste k tomuto procesu pristupovali na začiatku? Ktoré kľúčové prvky ste zohľadnili?

PREBEN GREGERSEN „Pred letnými prázdninami v roku 2012 sme na ministerskej úrovni vytvorili malú pracovnú skupinu, ktorá zahŕňala ministerstvá financií, zahraničných vecí, ministerstvo pre potravinárstvo, poľnohospodárstvo a rybolov a ministerstvo hospodárstva a rastu. Vytvorenie tejto skupiny zahŕňajúcej najdôležitejšie ministerstvá bolo prvým krokom. Už niekoľkokrát som bol súčasťou príprav nových stratégií a programov a zo skúsenosti viem, že je dôležité začať skoro, ak chcete stihnúť termín približne načas. Veľa ľudí si myslelo, že začať už v polovici roka 2012 je príliš skoro. Pravda však je, že stále sa treba venovať množstvu opodstatnených argumentov v neistých otázkach: rozpočet, nariadenia, vykonávacie akty atď. Ale myslím si, že zapojení partneri sú dnes spokojní.“

„Ďalším krokom bolo vytvorenie skupiny zastupujúcej 10 dôležitých ministerstiev, ktorá mala podporiť tento proces, a v septembri 2012 sme pozvali približne 100 účastníkov z organizácií, ministerstiev, regiónov, obcí a mimovládnych organizácií na otváracie podujatie, kde sme predstavili predbežné nariadenia, najdôležitejšie výzvy týkajúce sa rastu v Dánsku a mali sme prvé diskusie o strategickom prístupe.“

► Do akej miery je dánska dohoda o partnerstve výsledkom partnerstva medzi hlavnými zainteresovanými stranami?

MARIE GULDBORG „Jednoznačne je to výsledkom partnerstva medzi ministerstvami, regiónmi, podnikmi, akademickou obcou a mimovládnyimi organizáciami. Usporiadali sme dve veľké podujatia, na ktoré sme pozvali všetkých dôležitých partnerov – jedno sa konalo hneď na začiatku a druhé na konci“

▶ INNOVAID

Začínajúca spoločnosť Innoaid navrhuje a vyrába pomôcky na cvičenie pre deti so zdravotným postihnutím. MTIC – projekt, ktorý sa zameriava na rozvoj podnikania v oblasti MedTech, financovaný z EFRR – pomohol zakladateľovi Martinovi Hjortovi s rozbehnutím podnikania.

▶ LITTLESMAARTHINGS

Projekt EFRR „LittleSmartThings“ na ostrove Bornholm sa zameriava na vývoj technológie bezpilotných prostriedkov.

procesu. Medzitým sa uskutočnili bilaterálne stretnutia s viacerými partnermi vrátane obchodných organizácií, ekologických organizácií a mimovládnych organizácií, regiónov a obcí. Diskutovali sme o prístupe a spoločnej stratégii pre štyri fondy a diskutovali sme aj o obsahu programov, pretože programy a dohoda o partnerstve sú úzko prepojené. Mali sme tiež semináre a podujatia k operačným programom vrátane uvedenia do problematiky týkajúcej sa dohody o partnerstve.“

▶ Ako by ste hodnotili prácu útvarov Komisie počas rokovaní s vašou krajinou?

PREBEN GREGERSEN „Myslím si, že spolupráca s Komisiou bola veľmi úspešná. Všeobecne sa dá povedať, že pozičný dokument Komisie z novembra 2012 neobsahoval nič neočakávané.

„Od jesene 2012 prebiehali neformálne dialógy s dánskymi úradníkmi. Tento neformálny dialóg sa ukázal byť kľúčový.

Veľmi si ceníme to, čo pre nás urobilo niekoľko zanietých kolegov z Komisie – a to na všetkých úrovniach. Myslím si, že neformálny dialóg a neformálne diskusie uľahčili politický proces v Dánsku a umožnili urobiť politické rozhodnutia napriek tomu, že sme nemali schválené žiadne nariadenia.

„Komisia a dánske orgány mali spoločný záujem na tom, aby príprava dohody o partnerstve a operačných programov prebiehala konštruktívnym a progresívnym spôsobom. Na jednej strane bolo dôležité, že sme mali odvahu pokračovať v politickom procese v Dánsku, hoci nariadenia neboli ešte schválené a rozhodnutia boli urobené na základe pracovných verzií. V niektorých ohľadoch sme boli prví. Na druhej strane je potrebné, aby si Komisia uvedomovala, že vzhľadom na taký neformálny postup je dosť zložitá meniť politické mandáty, ak sa Komisia náhle – a dosť neskoro – rozhodne niečo zmeniť. Všeobecne sa však dá povedať, že Komisia nám pomohla nájsť udržateľné riešenia a konštruktívne kompromisy.“

PRÍPRAVA DOHODY O PARTNERSTVE A OPERAČNÝCH PROGRAMOV: SPOLOČNÁ ÚLOHA?

Pre obidva orgány predstavovala tvorba dohody o partnerstve a operačných programov nadväzujúci postup, ktorý zahŕňal spracovanie všetkých dokumentov v rovnakom čase. Napriek tomu, že išlo o rozsiahly proces partnerstva a že sme chceli zabezpečiť, aby príprava napredovala podľa plánu, na príprave konkrétneho návrhu dohody o partnerstve a operačných programov pracovalo len niekoľko úradníkov, ktorí úzko spolupracovali.

Návrh dohody o partnerstve pripravovali hlavne dve osoby – jedna z Dánskej agentúry pre poľnohospodárstvo a rybolov a jedna z Dánskeho úradu pre podnikanie. Riadiaci orgán pre ESF a EFRR sídli v Silkeborgu na Jutskom polostrove a Agentúra pre poľnohospodárstvo a rybolov v Kodani, takže pracovníci si za posledné dva roky vymenili množstvo e-mailov a telefónne linky boli horúce.

► Aké boli vaše skúsenosti s koordináciou prípravy štyroch fondov? Ako ste vytvorili jednotný prístup?

MARIE GULDBORG „Dohoda o partnerstve prináša, samozrejme, nový spôsob práce a museli sme myslieť aj na potenciálne synergie a na to, ako vytvoriť jednotnú stratégiu na základe skúseností z predchádzajúceho obdobia. V Agentúre pre poľnohospodárstvo a rybolov vieme teraz o Regionálnom fonde a Sociálnom fonde viac než predtým – a viem, že kolegovia v Dánskom úrade pre podnikanie sú na tom rovnako, pokiaľ ide o Fond regionálneho rozvoja a Fond námorného a rybneho hospodárstva.

„Podľa môjho názoru sme použili dobrý postup, ktorý bol založený na skúsenostiach z rokov 2007-2013. Naše štyri fondy sa už v tomto období celkom dobre dopĺňali. Ďalším dôležitým faktorom je skutočnosť, že v Dánsku sú za štyri európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF) zodpovedné iba dve ministerstvá: Dánska agentúra pre poľnohospodárstvo a rybolov je zodpovedná za ENRF a EPFRV a Dánsky úrad pre podnikanie je zodpovedný za ESF a EFRR. Koordinovať postup a byť v úzkom kontakte je oveľa jednoduchšie, keď máte iba dve ministerstvá namiesto nejakých troch alebo štyroch.

„Pozičný dokument Komisie nám poskytol vhodné usmernenia a okrem toho sme najväčšie diskusie o stratégii vopred očakávali, takže počas samotnej prípravy dohody o partnerstve sa neobjavili žiadne neočakávané problémy. Podľa môjho názoru sme v hlavných otázkach rastu vo všetkých odvetviach v Dánsku dosiahli konsenzus, čo uľahčilo formuláciu jednotnej stratégie. Zo začiatku sa o jednotnej stratégii diskutovalo najmä

v rámci skupiny desiatich ministerstiev – a až neskôr bola predložená na diskusiu regiónom a obciam a ostatným aktérom partnerstva.

„Prebehlo niekoľko vymedzovacích diskusií v oblasti štyroch fondov – riešili sme napríklad otázky vzdelávania poľnohospodárov a podpory inovatívnych poľnohospodárov –, ale našli sme prijateľné riešenia.“

► Ako by mala politika súdržnosti prispieť k hospodárskemu rozvoju Dánska?

PREBEN GREGERSEN „Dánsko je na tom teraz lepšie – a oblasť Kodane je na tom dokonca dobre – v porovnaní s hospodárskou krízou spred 5-6 rokov. Predpokladáme, že sme na ceste k prekonaniu finančnej krízy. Dánska vláda zverejnila plány na podporu rastu v oblastiach, ktoré sú dôležité pre dánske podniky z dôvodu medzinárodnej konkurencieschopnosti. Politika súdržnosti prinesie ďalšie posilnenie a zabezpečí, aby všetky regióny boli súčasťou rozvoja. Ale z pohľadu Európy nedostávame z európskych štrukturálnych a investičných fondov veľa peňazí, takže nemôžeme zvyšovať podporu.“

► Aké výsledky očakávate v Dánsku na konci sedemročného obdobia?

MARIE GULDBORG „Princíp dôrazu na tematické ciele je v súlade s prioritami dánskej vlády. V dôsledku toho sa naše programy zamerajú na menej iniciatív než v predchádzajúcom období

PODPORA EÚ V RÁMCI EURÓPSKÝCH ŠTRUKTU- RÁLNYCH A INVESTIČNÝCH FONDOV V DÁNSKU 2014-2020

EPFRV	629 miliónov EUR
ENRF	208 miliónov EUR
ESF	206 miliónov EUR
EFRR	206 miliónov EUR

a zvolené opatrenia budú efektívnejšie a úspornejšie. Dúfame, že na výsledkoch na konci obdobia sa to prejaví.

„Očakávam tiež, že to podporí ekologickjšie a udržateľnejšie poľnohospodárske odvetvie a environmentálne udržateľnejšie a produktívnejšie odvetvie rybného hospodárstva. Podľa môjho názoru naše programy a dohoda o partnerstve zahŕňajú veľa možností, ktoré by mohli pomôcť takémuto rozvoju.“

PREBEN GREGERSEN „Som stúpencom skutočných miestnych prístupov a skutočných partnerstiev a dúfam, že regionálne rastové fóra v Dánsku uprednostnia investovanie finančných prostriedkov do iniciatív v oblasti rastu a vytvárania pracovných miest vo všetkých regiónoch Dánska a nezabudnú na problémy v oblasti inteligentnej špecializácie a osobitné problémy v niektorých oblastiach, ktoré čakajú štrukturálne zmeny. Dánsko už aj v období rokov 2007-2013 uplatňovalo rastový prístup. Od roku 2007 sme sa toho veľa naučili

a máme množstvo údajov, ktoré môžeme použiť na odhad výsledkov v nadchádzajúcom období. Naša práca je orientovaná na výsledky a robíme to už niekoľko rokov.“

► **Ste v kontakte s inými členskými štátmi, ktoré pripravujú svoje dohody o partnerstve?**

MARIE GULDBORG „Viacero krajín nás požiadalo o našu dohodu o partnerstve, ale počas tohto procesu sme veľmi nehovorili s inými krajinami. A ak sme mali nejaký kontakt s inými členskými štátmi, týkal sa hlavne výmeny informácií o procese a spolupráci s Komisiou.“

► **V čom ste sa poučili pri tejto úlohe a čo by ste urobili inak, keby ste boli vedeli to, čo viete dnes?**

MARIE GULDBORG „Úzka spolupráca a neformálny dialóg s pracovnou skupinou Komisie za posledné dva roky boli dôležité pre pokrok a výsledky našej práce. Hoci sme veľa času strávili napríklad na bilaterálnych stretnutiach s Komisiou, bol to dobre využitý čas, pretože diskusie sa uskutočnili počas prípravy dokumentov a nie po formálnom odovzdaní dohody o partnerstve.“

„Okrem toho sme sa naučili, že plánovanie je v takom dlhom procese dôležité, ale flexibilita je pri takejto práci ešte dôležitejšia, pretože sme zostavovali dohodu o partnerstve a programy v čase, keď sme čakali na konečné nariadenia, usmernenia k obsahu dokumentov a rozhodnutia o pridelení rozpočtových prostriedkov pre európske štrukturálne a investičné fondy.“

PREBEN GREGERSEN „Ako som povedal už skôr, moja skúsenosť je taká, že musíte začať programovací proces vrátane procesu partnerstva skôr, než predpokladajú všetci ostatní. Samozrejme, byť prvý, to aj niečo stojí. Myslím, že som si uvedomil, že neformálne rokovanie je takisto rokovaním ako formálne. Niečo dáte a niečo dostanete. A dúfam, že Komisia nebude potrebovať veľa času, keď sa naše programy dostanú do formálnej procedúry.“

„Dnes som rád, že vtedy v roku 2012 sme naliehali, aby sa začalo v tom čase. Som rád, že sme mali odvahu pripravovať dohodu o partnerstve a programy paralelne s pripravovanými nariadeniami. A som rád, že sme viedli otvorený a transparentný dialóg s našimi partnermi. To znamená konsenzus v prístupe a ja sa teším na realizáciu programov v období rokov 2014-2020.“

► **VIAC INFORMÁCIÍ**
www.regionalt.dk
<http://agrifish.dk>

► KAPITÁL MIEST

KLÚČOVÝ SVETOVÝ HNACÍ MOTOR ROZVOJA

Delegácia Európskej komisie na čele s komisárom Hahnom sa zúčastnila na konferencii OSN Habitat 7. svetové urbanistické fórum v Medellíne v Kolumbii, ktorá sa konala 5.-11. apríla 2014. Toto obrovské podujatie pritiaholo 23000 účastníkov vrátane národných vlád, regionálnych a miestnych samospráv, mimovládnych organizácií, komunitných organizácií, odborníkov, výskumných inštitúcií a akademikov, súkromného sektora, rozvojových finančných inštitúcií, nadácií, médií, európskych inštitúcií a organizácií OSN a ďalších medzinárodných agentúr zo všetkých kútov sveta, aby diskutovali na tému kapitál miest pre rozvoj.

Urbanizácia sa stáva jedným z najväčších problémov 21. storočia. V budúcich desaťročiach populácia v mestách vzrastie viac ako o jednu miliardu ľudí, najmä v rozvojových krajinách. To spôsobí obrovské problémy, pretože urbanisti musia naplánovať vhodné infraštruktúry a vytvoriť vhodné modely urbanizácie.

V snahe pomôcť riešiť tieto problémy prostredníctvom podpory výmeny skúseností na medzinárodnej úrovni Program OSN pre ľudské sídla (OSN Habitat) každé dva roky organizuje Svetové urbanistické fórum, ktoré je hlavným miestom pre stretávanie urbanistických manažérov a zainteresovaných strán z celého sveta. OSN Habitat je agentúra OSN, ktorej úlohou je podporovať sociálne a environmentálne udržateľné mestá, aby poskytovali vhodné bývanie pre všetkých.

V rámci svojho siedmeho ročníka sa Svetové urbanistické fórum (WUF7) v Medellíne zameralo na boj proti nerovnostiam a podporu inklúzie, ktoré sú považované za kľúčové faktory udržateľného rozvoja miest. Podujatie otvorili Manuel Santos, prezident Kolumbijskej republiky, Joan Clos, výkonný riaditeľ programu OSN Habitat a zástupca generálneho tajomníka OSN, Anibal Gaviria, starosta Medellína, a Sergio Fajardo, guvernér departmentu Antioquia.

Mestá, priorita pri tvorbe politiky

Politika súdržnosti EÚ bola na fóre predstavená ako hlavný príklad účinnej mestskej politiky.

Pri okrúhlym stole ministrov na tému vnútroštátne opatrenia pre kapitál v mestách a rozvoj komisár Hahn uviedol: „Mestá nemôžu byť naďalej v úzadí pri tvorbe politiky, musia sa stať jednoznačnou prioritou“. Načrtol tri priority mestskej politiky EÚ – posilnenie kapacity pre výskum a inovácie; podpora malých a stredných podnikov; investície do nízkoúhlíkového hospodárstva – a upozornil na zvyšujúci sa záujem celého sveta o model politiky súdržnosti EÚ.

Urbanistické plánovanie bude mať stále väčší význam, keďže európske mestá budú pod narastajúcim tlakom vyplývajúcim z nárastu počtu obyvateľov. Gata Ngoulou, minister financií Čadu, v diskusii povedal, že zmena klímy, živelné pohromy a vojny spôsobia masívny prílev migrantov, a to najmä do Európy. Bude potrebné priniesť riešenia v oblasti slušného bývania, základnej infraštruktúry, urbanistického a územného plánovania, ekológie miest a dobrého prepojenia medzi mestami a vidiekom najmä prostredníctvom sekundárnych miest.

Joan Clos zdôraznil úlohu silných národných programov rozvoja miest a minister výstavby a rozvoja miest USA Shaun Donovan hovoril o trendoch v Spojených štátoch, ktoré teraz čelia procesu reurbanizácie, ktorá sa vo veľkej miere spolieha na tretí sektor a účasť komúnit.

Mnohé verejné orgány to už realizujú. Anne Paugam, výkonná riaditeľka Francúzskej agentúry pre rozvoj (Agence Française de Développement, AFD) vysvetlila, že 50% z 3,5 miliardy EUR z rozpočtu AFD už teraz ide na mestský rozvoj, a zdôraznila význam dlhodobého financovania a úlohu bánk.

Zapájanie miestnych komúnit a zlepšovanie sociálnej štruktúry miest

Podľa účastníkov diskusie na tému financovanie nového programu rozvoja miest, ktorá pritiahla publikum vyše 1 000 ľudí, je úspešná politika rozvoja miest možná jedine prostredníctvom: zapojenia a využitia zdrojov a schopností miestnych komúnit; posilnenia inštitucionálnych a administratívnych kapacít miestnych orgánov a využitia územného prístupu na metropolitnej úrovni.

OTVORENÉ MESTÁ ZAJTRAJŠKA – PODPORA ZAČLEŇOVANIA A ZAPOJENIA KOMUNÍT

Komisia a Medziamerická rozvojová banka usporiadali podujatie orientované na vytváranie sietí, na ktorom prezentovali príklady miest z Európy (Malaga, York, Riga, Turín) a Južnej Ameriky (São Paulo, Mar del Plata). Tieto príklady boli zamerané na hlavné problémy miest – bývanie, životné prostredie a pracovné miesta pre mladých – a umožnili nahliadnuť do prístupov spolupráce a otvorených inovácií s dôrazom na to, „čo funguje“ a ako sa o to môžeme lepšie podeliť.

RIGA, LOTYŠSKO

Druhé najväčšie severské mesto a najväčšie mesto v Pobaltí je multikulturálnym centrom 150 národností. Mesto sa snaží zapojiť mladých ľudí do miestnej politiky prostredníctvom participatívneho prístupu, pričom sa zameriava na kľúčové otázky pre mladých ľudí s vplyvom, hodnotou pre komunitu a iniciované mladými ľuďmi. Riga sa snaží zaviesť realistickú vnútroštátnu a miestnu politiku, ktorá bude zaujímavá pre mladú a rôznorodú komunitu.

TURÍN, TALIANSKO

Jedno z najdôležitejších priemyselných miest Európy 20. storočia sa za posledné dve dekády výrazne zmenilo. Mesto dokázalo vytvoriť rôzne ekonomické stimuly a naliehavé spoločenské problémy – ako je nezamestnanosť mladých, znečistenie a vysoký verejný dlh – sa riešia prostredníctvom turínskeho programu sociálnej inovácie. Iniciatíva podporená z programu URBACT pomáha mladým ľuďom stať sa „tvorcami zmien“ a prinášať inovatívne riešenia pre lepšiu a udržateľnejšiu komunitu.

SÃO PAULO, BRAZÍLIA

Najľudnatejšie mesto v Brazílii s 11 miliónmi obyvateľov São Paulo zodpovedá za 12% celkového HNP krajiny. Ale napriek jeho hospodárskej sile a inovatívnej ekonomike ostávajú medzi jeho mestskými časťami veľké nerovnosti. V meste sú dobre rozvinuté mestské oblasti, ale aj sociálne vylúčené oblasti s veľkou chudobou.

Po verejných protestoch v júni 2013, ktoré upriamili pozornosť na širokú škálu problémov v meste od verejnej dopravy po sociálne bývanie a verejné priestranstvá, spustila miestna samospráva nový strategický plán na ich riešenie. Vďaka jednému projektu sa budujú Jednotné vzdelávacie centrá s účasťou celej komunity vrátane mladých ľudí a verejných orgánov, aby informovali o príprave nových verejných politik.

► Chudobná štvrť Comuna 13, jedna z najchudobnejších oblastí Medellín.

Luis Alberto Moreno, prezident Medziamerickej rozvojovej banky, zdôraznil význam „sociálnej štruktúry“ pri riešení problému 40% miest na svete, ktorých výrazný počet obyvateľov žije v chudobných štvrtiach s vysokým výskytom kriminality.

Kľúčovej otázke kapitálu miest sa venovali rečníci počas celého fóra, najmä laureát Nobelovej ceny za ekonomiku Joseph Stiglitz, ktorý upriamil pozornosť na chudobných, ktorí sú hlavnými obeťami zlého plánovania miest a trpia pre chýbajúcu dopravu, dôstojné bývanie a verejné priestranstvá. Zdôraznil, že nerovnosť a segregácia sú chyby, ktoré vedú k politickej nestabilite a hospodárskemu oslabeniu krajiny.

Výmena osvedčených postupov v rámci spolupráce

Podľa Josého Carreru, viceprezidenta latinskoamerickej rozvojovej banky CAF, 70% mestských samospráv nemá administratívnu a finančnú kapacitu na realizáciu potrebných projektov.

Európska komisia preto v súčasnosti analyzuje možnosti spolupráce v oblasti rozvoja miest najmä v Latinskej Amerike prostredníctvom programu URBELAC (Európske, latinskoamerické a karibské mestá).

VYHLÁSENIE Z MEDELLÍNU KAPITÁL AKO ZÁKLAD UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA MIEST

NOVÝ PROGRAM ROZVOJA MIEST

Účastníci 7. svetového urbanistického fóra zdôraznili potrebu podpory nového programu rozvoja miest, čím by sa mohol vyriešiť problém nedostatku adekvátneho právneho rámca a plánovania, ktorý vedie k neustálemu rozširovaniu miest, intenzívnej spotrebe energie, znepokojujúcim a nebezpečným dôsledkom v oblasti zmeny klímy, rozmanitým formám nerovnosti a vylúčenia a k zvýšeným ťažkostiam pri poskytovaní dôstojnej práce pre všetkých. Tento program by mal podporiť urbanizačný model, ktorý je zameraný na ľudí a založený na slogane „Mestá pre život“.

Nový program rozvoja miest si vyžaduje nové technológie, spoľahlivé údaje o mestách a integrované, participatívne prístupy k plánovaniu s cieľom reagovať na súčasné problémy aj na vznikajúce potreby miest v budúcnosti.

Uznávame, že existuje veľa modelov urbanizácie, ktoré zodpovedajú rôznym kultúrnym, inštitucionálnym a sociálnym podmienkam krajín a miest. V tomto kontexte by mal nový program rozvoja miest:

- Podporovať vlády v rozvoji a využívaní metód, ako sú národné plány a politiky v oblasti rozvoja miest, ktoré budú spájať súčasný rozvoj miest s ich budúcimi potrebami a ktoré budú pevne ukotvené v základných princípoch rovnosti, spravodlivosti a ľudských práv.
- Zlepšovať sociálnu súdržnosť a odstraňovať sociálne rozdiely, podporovať rovnosť prostredníctvom zapojenia všetkých segmentov spoločnosti, najmä žien, mladých ľudí a pôvodných obyvateľov.
- Podporovať participatívnu a inkluzívnu miestnu samosprávu, ktorá zapojí do rozhodovania všetkých obyvateľov; bude uznávať kľúčové príspevky rôznych úrovní samosprávy vrátane regionálnej, subregionálnej a komunálnej úrovne; posilní formálne koordinačné mechanizmy; stanoví spoločné povinnosti a poskytne každej úrovni samosprávy potrebné zdroje a stimuly na účinné vykonávanie ich úloh.
- Podporovať udržateľný rozvoj miest založený na urbanistickom plánovaní, ktoré bude podporovať účasť mladých ľudí, rovnosť pohlaví, vyrovnaný územný rozvoj; posilnenie odolnosti voči zmene klímy a prírodným katastrofám; zlepšovanie stavu a prevenciu vytvárania slumov; poskytovanie bývania, základné služby a bezpečnosť držby pozemkov; prístup k bezpečnej, cenovo prístupnej, dostupnej a udržateľnej doprave a prístup k bezpečným verejným priestranstvám a službám pre všetkých.
- Podporovať aktívnu a záväznú účasť súkromného sektora, občianskej spoločnosti vrátane najchudobnejších komunit a iných obvodov prostredníctvom partnerstiev na zabezpečenie rozsiahleho hospodárskeho a sociálneho rozvoja s cieľom znížiť chudobu a vytvoriť pracovné miesta pre všetkých.

Úryvok z vyhlásenia z Medellín.

► **KOMPLETNÝ TEXT MÔŽETE NÁJSŤ TU:**
<http://worldurbanforum7.org/Media/Default/PDF/Medell%C3%ADn%20Declaration.pdf>

► Námestie Botero Plaza, Medellín.

► Rozhovor Aníbala Gaviriu, starostu Medellín (vpravo) a Johannes Hahn.

► Johannes Hahn v medellínskom centre pre obchod a inovácie Ruta N.

„Vedíme stále intenzívnejší dialóg o politike súdržnosti na celom svete. Mestský rozvoj je hlavnou témou týchto dialógov, ako s Latinskou Amerikou, tak aj s Čínou. Európske mestá sú otvorené obchodovaniu so zvyškom sveta a vieme, že najlepšie uspejú v partnerstve, preto sa EÚ snaží o zavedenie voľného obchodu na celom svete.“

JOHANNES HAHN – EURÓPSKY KOMISÁR
PRE REGIONÁLNU POLITIKU

WUF7 PREČO MEDELLÍN?

► Lanovka Metrocable v Medellín.

Nie je žiadna náhoda, že Svetové urbanistické fórum WUF7 sa konalo v Medellín, pretože na svete asi neexistuje iné mesto, ktoré by lepšie demonštrovalo potenciál urbanistickej zmeny.

V roku 2013 denník *Wall Street Journal* vyhlásil Medellín za najinovatívnejšie mesto na svete. Bolo to len jedno zo série medzinárodných ocenení, medzi ktorými boli Cena Harvardskej univerzity za mestský dizajn a v roku 2013 Cena za udržateľnú mestskú dopravu (spolu so San Franciscom). Pritom ešte nedávno, v roku 1991, bolo mesto celosvetovo známe, ale z nesprávnych dôvodov. V tom čase malo najvyššiu mieru vražd na svete (381 vražd na 100 000 obyvateľov) a vrcholilo v ňom násilie drogových gangov. Mestskej samospráve sa však za dvadsať rokov vďaka jej politike podarilo znížiť túto mieru o 10 vražd.

„Násilie v mestách pramení z nerovnosti“

V Galérii moderného umenia zaberá stred hlavného priestoru výstavy obrovský panel. Na ňom je Medellínka schéma, ktorá poskytuje strategický opis nedávnej a pokračujúcej cesty tohto mesta. Je nazvaná „Príbeh občianskej slobody: Ako verejnosť ukončila konflikt, obnovila postavenie mesta, oživila kolektívne zastupiteľstvo a opäť získala budúcnosť pre svoje mesto“ a zdôrazňuje, že to bol predovšetkým politický proces. Jej úvodné vyhlásenie hovorí, že „Násilie v mestách pramení z nerovnosti“.

Toto je úryvok z článku, ktorý pre blog URBACT napísal Eddy Adams, odborný poradca pre URBACT, výmenný a vzdelávací program EÚ pre mestá.

► **CELÝ ČLÁNOK SI MÔŽETE PREČITAŤ TU:**
<http://www.blog.urbact.eu/2014/04/making-sense-of-medellin/>

Investície do verejnej dopravy

Asi najvýraznejším symbolom obdivuhodnej premeny Medellín je lanovka Metrocable. Týčiac sa nad horizontom mesta, tento systém kabínových lanoviek denne dopraví zo štvrtí na úpäti hôr do centra mesta 30 000 ľudí. Pracujúcim obyvateľom mesta sa naraz skrátí čas dochádzania do práce z troch hodín na štyridsať minút. Možno ešte väčší význam má otvorenie komunit, ktoré boli desaťročia izolované, sociálne vylúčené a plné kriminality a násilia. Medellín má teraz najlepší integrovaný systém verejnej dopravy v Južnej Amerike, ktorého lanovky Metrocable a autobusy na plynový pohon sú prepojené na rýchlu, čistú a výkonnú sieť metra.

Na juhu mesta zas zanechal stopu iný druh zásahu do dopravy v štvrti Comuna 13, historicky jednej z najnebezpečnejších štvrtí Medellín. Niekoľko elektrických eskalátorov sprístupnilo túto štvrť, ktorá sa rozkladá na úbočí strmého svahu. Skončila sa tak jej izolácia, ktorá v minulosti prispievala k tomu, že cudzincom sa do tejto nebezpečnej štvrte neodporúčalo chodiť.

► VIAC INFORMÁCIÍ

OSN Habitat 7. svetové urbanistické fórum:
<http://wuf7.unhabitat.org/>
 URBELAC:
http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/international/urbelac_en.cfm

▶ Chov slávk, Côte d'Opale.

▶ PODPORA POBREŽNÝCH KOMUNIT V EURÓPSKÝCH REGIÓNOCH

V tomto vydaní sa časopis *Panorama* zameriava na Európsky námorný a rybársky fond (ENRF), jeden z piatich európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF), medzi ktoré patria aj Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond (ESF), Kohézny fond (KF) a Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV). EŠIF sú hlavné programy financovania na obdobie 2014-2020 v oblasti podpory rastu a tvorby pracovných miest v EÚ.

Európsky námorný a rybársky fond (ENRF) je nástrojom EÚ na podporu novej spoločnej rybárskej politiky (SRP), ktorej cieľom je v období rokov 2014-2020 zlepšiť sociálnu, hospodársku a environmentálnu udržateľnosť európskych morí a pobreží vďaka podpore miestnych projektov, podnikov a komunit.

ENRF je jedným z piatich európskych štrukturálnych a investičných fondov, ktoré sa vzájomne dopĺňajú a snažia sa podporovať obnovu Európy založenú najmä na raste a tvorbe pracovných miest. V tomto novom programovom období je

ČO JE TO „MODRÝ RAST“?

Európske oceány, moria a pobrežia majú veľký potenciál inovácie a rastu. „Modrý rast“ je stratégia EÚ na podporu udržateľného rastu v námornom a morskem sektore, ktorá má prispieť k dosiahnutiu cieľov stratégie Európa 2020. „Modré hospodárstvo“ zamestnáva v EÚ približne 5,4 milióna osôb a jeho hrubá pridaná hodnota dosahuje takmer 500 miliárd EUR ročne, môže však ďalej rásť.

▶ VIAC INFORMÁCIÍ

http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy/blue_growth/index_sk.htm

▶ Lode kotviace v prístave, Smögen, Bohuslän, Švédsko.

KTO BUDE PROFITOVAŤ Z ENRF A AKO?

- ▶ Európske pobrežné a vnútrozemské komunity závislé od rybolovu budú ťažiť z nových príležitostí na vznik pracovných miest a rast v odvetví rybolovu, akvakultúry a v ďalších odvetviach námorného hospodárstva, čo zas, naopak, bude mať pozitívny vedľajší efekt na miestny rast a rozvoj.
- ▶ Európske rybolovné oblasti získajú pomoc na uľahčenie zavádzania reformy a zmiernenie rozdielov v zavádzaní inovácií.
- ▶ Európska akvakultúra bude mať prístup k finančným prostriedkom vždy, keď preukáže, že podporuje zelený rast, inovácie a konkurencieschopnosť.
- ▶ Európsky spracovateľský priemysel bude mať prospech zo stabilných dodávok produkcie z morí a z chovu.
- ▶ Európski spotrebitelia budú mať prístup k zdravým produktom rybolovu a chovu rýb s vysokou nutričnou hodnotou.
- ▶ Vedci a výskumníci v oblastiach riadenia rybného hospodárstva, morského životného prostredia, zmeny klímy, ochrany pobreží, riadenia, spoločenských vied, námorného hospodárstva atď.
- ▶ Spoločnosti, ktoré vyvíjajú hospodársku činnosť v pobrežných oblastiach, a podniky, ktoré im poskytujú služby.
- ▶ Orgány, ktoré kontrolujú rôzne aspekty námorných záležitostí, ako sú ochrana životného prostredia, dohľad alebo územné plánovanie.

cieľom maximalizovať synergie medzi fondmi v snahe zlepšiť koordináciu a efektívnosť a predchádzať dvojitému financovaniu. Rozpočet vo výške 6,4 miliardy EUR sa zameria na tvorbu pracovných miest, diverzifikáciu miestnych hospodárstiev v pobrežných regiónoch a zabezpečenie udržateľnejšieho rybárstva, ktoré bude prinášať väčší zisk.

Ciele ENRF pokrývajú viacero oblastí, ale stojí na šiestich hlavných pilieroch:

- ▶ **Udržateľný rybolov**, ktorý zabezpečí rovnováhu medzi kapacitou rybolovu a dostupnými zdrojmi, pričom je potrebné zabezpečiť väčšiu selektívnosť a skončiť s odhadzovaním neželaného vedľajšieho úlovku.
- ▶ **Udržateľná akvakultúra** prispeje k rastu a väčšej konkurencieschopnosti odvetvia prostredníctvom dodržiavania osobitných pravidiel týkajúcich sa ekologických výrobných postupov a prísnych nariadení v oblasti kvality, zdravia a bezpečnosti, ktoré v Európe zabezpečia prísun kvalitných, bezpečných a výživných produktov.
- ▶ **Vykonávanie SRP** pomocou zlepšenia zberu údajov, vedeckých poznatkov a monitorovania, kontroly a uplatňovania právnych predpisov v oblasti rybolovu.

- ▶ **Pomoc pobrežným komunitám**, ktoré sú závislé od rybárstva, aby diverzifikovali svoje hospodárstva na iné činnosti, ako je cestovný ruch, a aby svojej rybolovnej činnosti pridali väčšiu hodnotu.
- ▶ Zlepšenie **marketingu a spracovania** v odvetví rybolovu a akvakultúry.
- ▶ **Podpora „modrého rastu“ z morí** zlepšením poznatkov o moriach, lepším plánovaním našej činnosti na mori, riadením jednotlivých morských paniev na základe ich potrieb a podporou spolupráce v oblasti námorného dohľadu.

ENRF uznáva dôležitosť malých a stredných podnikov v rámci hospodárstva Európy a odvetvia rybolovu, a preto sa zameriava na podporu malých a stredných podnikov (MSP) a najmä malých pobrežných flotíl, ktoré tvoria veľkú časť odvetvia a majú potenciál transformovať miestne komunity, ktorým dodávajú tovar. Zabezpečená bude podpora v oblasti marketingových a obchodných stratégií, ako aj odborná príprava pre nezamestnaných mladých ľudí a manželky rybárov, aby mohli zohrávať dôležitejšiu úlohu v týchto miestnych, často rodinných podnikoch.

▶ Závod na spracovanie rýb, Škótsko.

PRÍKLAD Z EURÓPSKEHO FONDU PRE RYBNÉ
HOSPODÁRSTVO (EFRH)

OPERAČNÝ PROGRAM EFRH NA ROKY 2007- 2013 NA MALTE

OS 3: VYBUDOVANIE NOVÉHO VEĽKOOBCHODNÉHO RYBIEHO TRHU (PRVÝ PREDAJ)

Nové zariadenie nahradilo historickú budovu rybieho trhu v časti Valletty, kde prevažuje cestovný ruch a kde bude teraz postavený hotel. Nový veľkoobchodný trh sa nachádza na mieste bývalej fabriky na odsolovanie morskej vody v priemyselnej zóne vedľa centrálneho bitúnku. Nové priestory budú účelnejšie, ľahšie udržiavateľné, a teda hygienickejšie, čo prinesie osoh pracovníkom, ako aj spotrebiteľom. Zároveň sa vytvoria synergie napríklad v podobe spoločného využívania systémov kanalizácie. Okrem toho je aj na novom mieste umožnený priamy prístup ku kotviacim rybárskym plavidlám, čo bolo charakteristikou starého trhu.

- ▶ **VÝSTAVBA:** November 2012 do konca roku 2013
- ▶ **CELKOVÉ INVESTÍCIE:** 3 716 240 EUR
- ▶ **PRÍSPEVOK EFRH:** 2 201 908 EUR

Mladí rybári vo veku do 40 rokov budú môcť v prípade päťročnej praxe v odvetví tiež získať pomoc pri kúpe plavidla. Tieto opatrenia boli navrhnuté s cieľom dosiahnuť sociálnu súdržnosť európskych pobreží a pomôcť miestnym komunitám získať väčší podiel vlastníctva v miestnom rybolove.

Ak však chceme, aby budúca generácia rybárov a ďalšie generácie dlhodobo prosperovali, je nevyhnutné zastaviť plytvanie vedľajšími úlovkami rýb. Ak sa tomu nebudeme venovať, dôsledok tohto plytvania na naše populácie rýb môže byť katastrofálny. Odhadzovanie rýb sa teda postupne zastaví a rybári budú musieť doviezť na pevninu celý svoj úlovok. Na to, aby sa to dosiahlo, bude vyčlenená podpora z ENRF na dovoz, uskladnenie, spracovanie a komercializáciu tohto úlovku, čo bude mať ďalší prínos pre miestne rybárske komunity, keďže im to pomôže diverzifikovať ich hospodárstvo. Finančné prostriedky sú určené aj pre rybárov, ktorí sa zúčastnia testovania rybárskeho vybavenia so zníženým vplyvom na životné prostredie, ktoré im umožní loviť len požadované ryby.

ENRF bude stavať na pozitívnych skúsenostiach získaných v rámci uplatňovania prioritnej osi 4 Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo, miestny rozvoj riadený spoločnosťou.

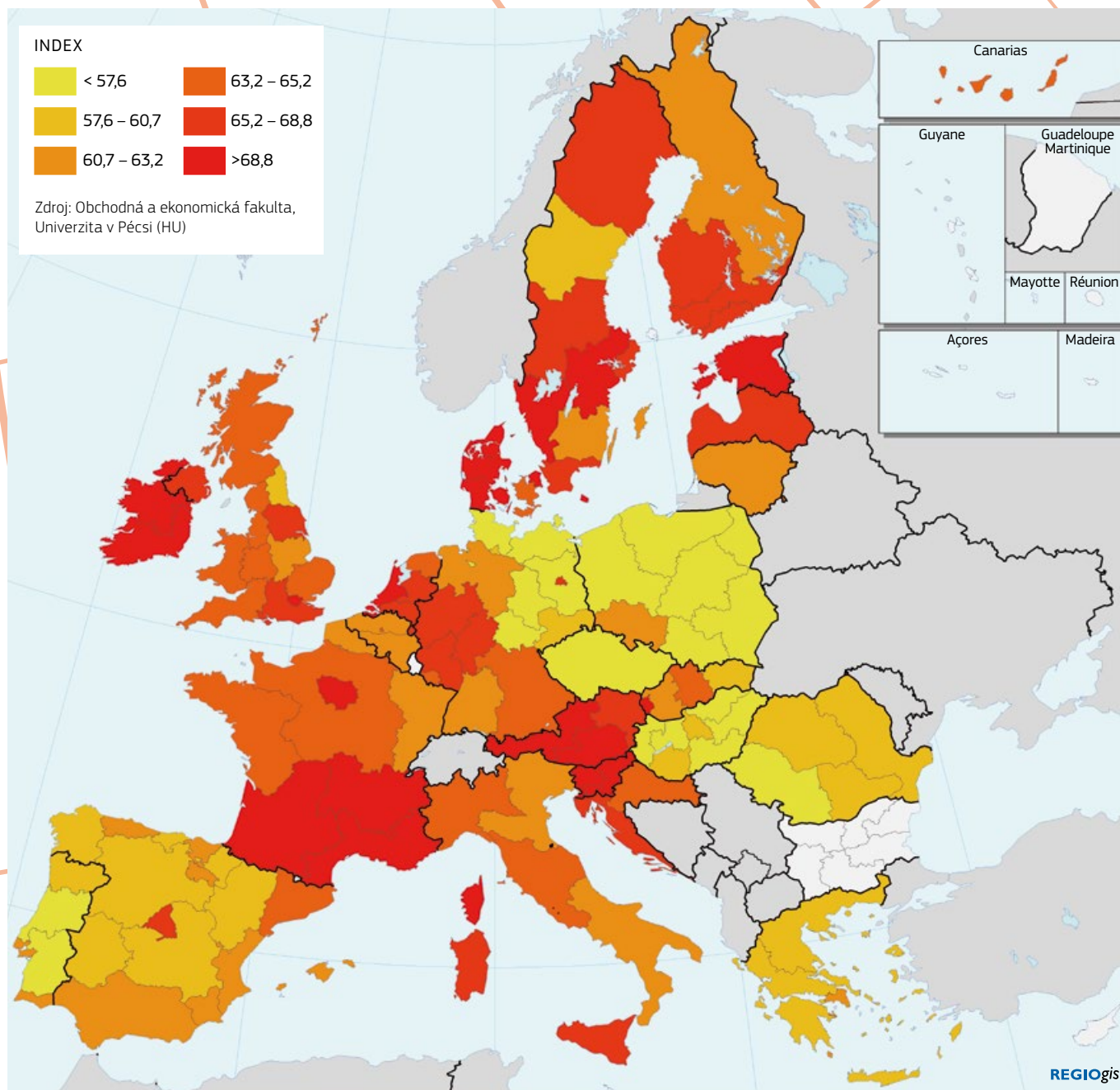
Európske štrukturálne a investičné fondy ponúknu miestnym subjektom prostredníctvom inovatívnych a integrovaných prístupov široké spektrum príležitostí, aby sa v prípade miestnych problémov v pobrežných komunitách zaviedol prístup zdola nahor najmä prostredníctvom podpory budovania prepojení medzi mestskými, vidieckymi a rybárskymi oblasťami. V prípade úspešnej realizácie môže miestny rozvoj riadený spoločnosťou pomôcť podporiť nové trhy a produkty či tvorbu pracovných miest v rybárskych oblastiach a takisto môže posilniť úlohu rybárskych komunit v miestnom rozvoji.

V konečnom dôsledku sa ENRF snaží dosiahnuť vytvorenie takých podmienok pre miestne podniky a komunity, aby sa odštartoval udržateľný a inkluzívny rast, ktorý Európa potrebuje a ktorý sa EÚ zaviazala zabezpečiť do roku 2020. ENRF nebude určovať, ako sa má minúť každý jeden cent; ide skôr o to, aby tí, ktorí poznajú svoje remeslo, odvetvie a miestnu komunitu najlepšie, pracovali na dosiahnutí lepšej, modrej a udržateľnej budúcnosti európskeho rybného hospodárstva.

▶ VIAC INFORMÁCIÍ

http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff/index_sk.htm

INDEX REGIONÁLNEHO PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA INDIVIDUÁLNE VÝSLEDKY 2013

V rámci nedávneho projektu financovaného Generálnym riaditeľstvom pre regionálnu a mestskú politiku bol vytvorený nový Index regionálneho podnikateľského prostredia (IRPP).

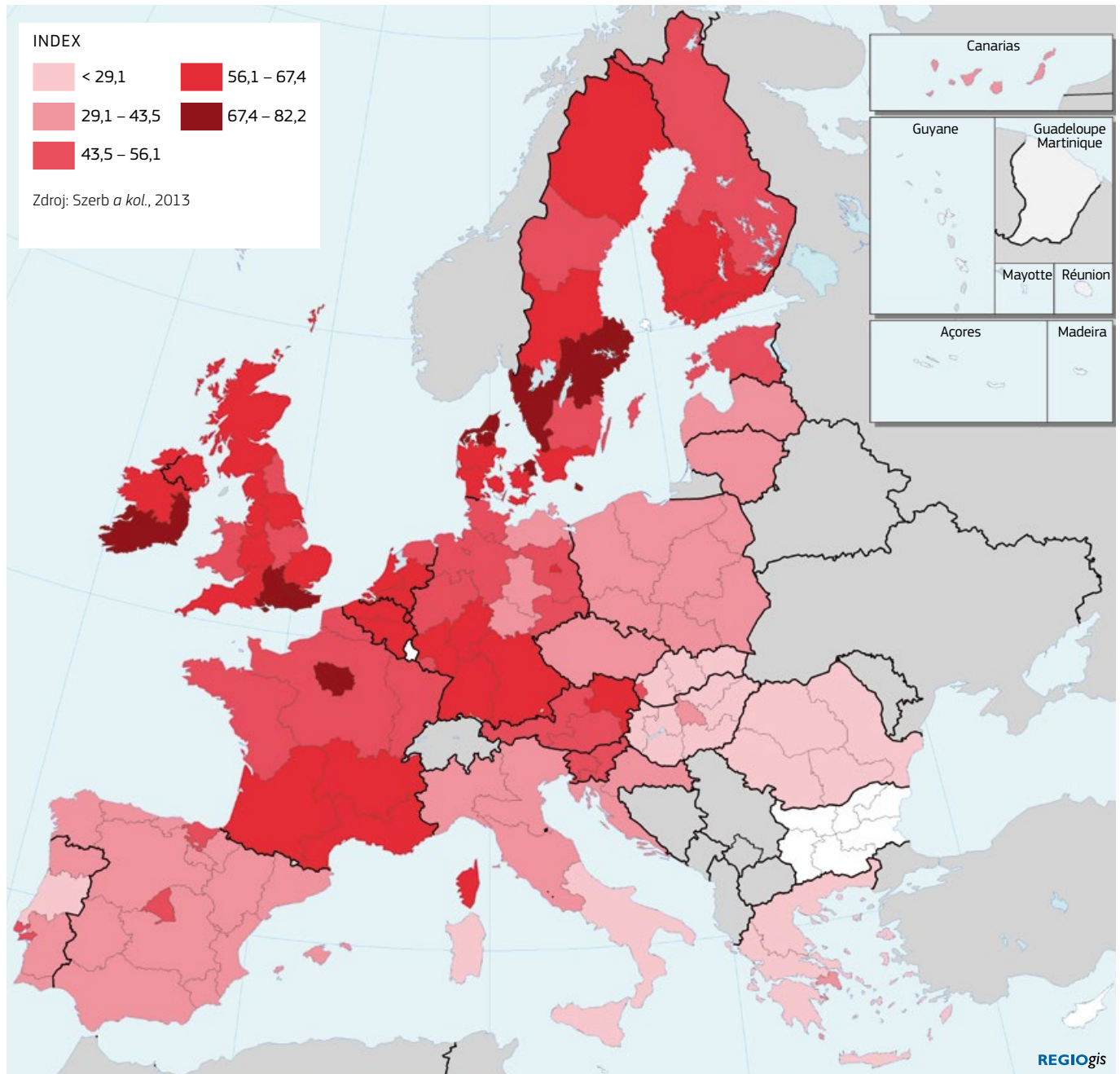
Tento index zohľadňuje nielen individuálne postoje a charakteristiky, ale aj regionálny kontext, čiže nielen to, či sú ľudia ochotní začať podnikateľ, ale aj či sú v danom regióne na to

vytvorené vhodné podmienky. Index zahŕňa postoje, schopnosti a snahy podnikateľov.

Rozdiely medzi regiónmi sú značné, pričom je až štvornásobný rozdiel medzi regiónom s najvyšším skóre (Hovedstaden v Dánsku) a regiónom s najnižším skóre (Macroregionea doi v Rumunsku). V prvej desiatke sa nachádzajú štyri švédске

▶ INDEX REGIONÁLNEHO PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA KOMBINOVANÝ INDEX 2013

▶ regióny, po dva z Dánska a Spojeného kráľovstva a po jednom z Francúzska a Írska.

Analýza individuálnych faktorov podnikania poskytuje trochu iný pohľad než kombinovaný index. Top 10 regiónov v „individuálnom“ indexe síce zahŕňa päť regiónov z prvej desiatky kombinovaného indexu (napríklad Londýn, UK, Hovedstaden,

DK, a Ile de France, FR), ale sú tam tiež dva slovinské regióny a dva írské. Posledných 10 regiónov zahŕňa na rozdiel od kombinovaného indexu tri regióny Nemecka a štyri regióny Poľska.

▶ ROZŠÍRENIE EÚ: 10 ROKOV RASTU

1. mája 2014 sme si pripomenuli 10. výročie od najväčšieho rozšírenia v histórii EÚ, keď sa k nej pripojilo 10 nových členských štátov, väčšina z nich zo strednej a východnej Európy. Po desiatich rokoch je Európa silnejšia, bohatšia a bezpečnejšia – politicky, hospodársky a kultúrne.

Pred desiatimi rokmi sa Európska únia rozrástla o Českú republiku, Estónsko, Litvu, Lotyšsko, Maďarsko, Poľsko, Slovensko a Slovinsko zo strednej a východnej Európy a Maltu a Cyprus zo stredomorského regiónu.

Po rozšírení sa EÚ stala najväčším jednotným trhom na svete. Nárast obchodu medzi členskými štátmi prináša nové pracovné miesta, investície a rast. Rozšírenie ďalej posilnilo význam Európy vo svete. Ako hospodárske zoskupenie 500 miliónov občanov môže EÚ presadzovať svoje záujmy vo svete.

„Zjednotení máme väčšiu váhu vo svete; zjednotení sme v lepšej pozícii nielen pri obhajovaní našich záujmov, ale aj pri presadzovaní našich hodnôt,“ povedal predseda Komisie José Manuel Barroso pri príležitosti tohto historického výročia.

Komisár pre rozšírenie Štefan Füle povedal: „Prístupenie 10 členských štátov 1. mája 2004 nám prinieslo spoločnú stabilitu, bezpečnosť a prosperitu. Zjednotilo Európu po rokoch umelého rozdelenia počas studenej vojny.“

Rozšírenie EÚ smerom na východ pevne ukotvilo demokraciu, slobodu a zásady právneho štátu pre milióny ľudí, ktorí žili za železnou oponou. Vstup do Európskej únie bol symbolom nádeje a lepšej budúcnosti pre milióny ľudí.

Stabilita a súdržnosť

Pred desiatimi rokmi sa EÚ rozšírila z 15 na 25 členských štátov, čo prinieslo stabilitu do znovuzjednotenej Európy. Dve ďalšie rozšírenia počet členských štátov zvýšili na 28, keď v roku 2007 vstúpili do EÚ Bulharsko a Rumunsko a v roku 2013 Chorvátsko.

V súčasnosti politika rozširovania pokračuje v snahe o transformáciu a podporu stability v krajinách juhovýchodnej Európy,

ktoré majú záujem o členstvo v EÚ. Príklad a vplyv EÚ im pomáha zavádzať demokratické a hospodárske reformy, posilňovať zásady právneho štátu a budovať mosty medzi susedmi a tak prekonávať dedičstvo minulosti.

Nárast obchodu v nových členských štátoch

Rozšírenie zväčšilo vnútorný trh. Otvoril sa väčší priestor pre obchod a finančné toky, čo prinieslo príležitosti pre firmy v EÚ aj mimo nej. Objem obchodu medzi starými a novými členskými štátmi sa zvýšil takmer trojnásobne.

HDP v strednej a východnej Európe sa zvyšoval v rokoch 1994-2008 priemerne o 4% ročne. Odhaduje sa, že samotný prístupový proces prispel k tomuto rastu takmer polovicou, t. j. 1,75% ročne v období rokov 2000-2008.

Nové pracovné miesta

Dynamické hospodárstvo týchto krajín vygenerovalo tri milióny nových pracovných miest len v priebehu šiestich rokov v období 2002-2008.

Rast v prístupujúcich krajinách prispel k rastu v „starých“ členských štátoch vďaka zvýšeniu počtu investičných príležitostí a zvýšenému dopytu po ich produktoch. Prispel 0,5% ku kumulatívnemu rastu v krajinách EÚ-15⁽¹⁾ v rokoch 2000-2008.

Prejavom príťažlivosti väčšieho jednotného trhu pre investovateľov je skutočnosť, že priame zahraničné investície (PZI) zvyšku sveta v EÚ sa vzhľadom na percento HDP od rozšírenia zdvojnásobili (z 15,2% HDP v roku 2004 na 30,5% HDP v roku 2012), pričom rozšírená EÚ pritiahla 20% celosvetových PZI.

Objem PZI EÚ-15 v EÚ-12⁽²⁾ v roku 2012 dosiahol 564 miliárd EUR, čo je nárast o 357% od roku 2007.

(1) EÚ-15: 15 členských štátov EÚ pred rozšírením v roku 2004.

(2) EÚ-12: členské štáty EÚ, ktoré vstúpili do EÚ pri rozšíreniach v rokoch 2004 a 2007.

► Na oslavu 10. výročia rozšírenia EÚ sa uskutočnili podujatia v celej Európe vrátane Cypru (hore), Českej republiky (vpravo hore) a Maďarska (vpravo dole).

ROZŠÍRENIE FAKTY A ČÍSLA

VPLYV NA HOSPODÁRSTVO OD ROKU 2004

- Dynamické hospodárstvo v tom čase „nových“ krajín EÚ vygenerovalo tri milióny nových pracovných miest len v priebehu šiestich rokov v období 2002-2008.
- Export Nemecka do 12 krajín, ktoré vstúpili do EÚ od roku 2004, sa odvtedy takmer zdvojnásobil.
- Export Spojeného kráľovstva vzrástol približne o 50%.
- Pre Holandsko vygenerovalo rozšírenie dodatočný príjem vo výške 11 miliárd EUR.
- Ročný HDP Rakúska sa vďaka rozšíreniu zvýšil o 0,4%.

CELOSVETOVÝ VPLYV

EÚ má 7% podiel na celosvetovej populácii (údaje z roku 2012), zatiaľ čo jej podiel na celosvetovom HDP je na úrovni 23%.

- EÚ patrí medzi 5 najvýkonnejších ekonomík sveta.
- Je najväčším hráčom na svetovej obchodnej scéne.
- EÚ je najväčším zdrojom a cieľom priamych zahraničných investícií.

Investície v rámci politiky súdržnosti

Financovanie politiky súdržnosti a jej spolufinancovanie členskými štátmi v súčasnosti predstavuje veľkú časť verejných investícií v Európe – viac ako polovicu všetkých verejných investícií v členských štátoch, ako sú Slovensko (92%), Maďarsko (88%), Bulharsko (81%), Litva (79%), Estónsko (70%), Malta (63%), Lotyšsko (60%) a Poľsko (54%) v rokoch 2010 až 2012.

Prínos pre celú EÚ

Väčšia Európa je silnejšou Európou. V roku 2012 bol HDP EÚ 23% svetového HDP, čo predstavovalo 13 biliónov EUR. Rozšírenie bolo prínosom tak pre krajiny vstupujúce do EÚ, ako aj pre dovedajšie členské štáty. Rozširovaním EÚ rastie aj počet príležitostí pre podniky, finančných investorov, spotrebiteľov, turistov, študentov a vlastníkov nehnuteľností.

Proces rozšírenia pomohol zlepšiť kvalitu života ľudí prostredníctvom integrácie a spolupráce v oblastiach ako energetika, doprava, právny štát, migrácia, bezpečnosť potravín, ochrana životného prostredia a zmena klímy. Rozširovanie pomáha zabezpečiť uplatňovanie vysokých štandardov EÚ za našimi hranicami, čím sa znižuje napríklad riziko vystavenia občanov EÚ importovanému znečisteniu.

Rozšírená Európa je v určitých ohľadoch bezpečnejším miestom. Prostredníctvom prístupového procesu EÚ podporuje demokraciu a základné slobody a posilňuje zásady právneho štátu v krajinách uchádzajúcich sa o členstvo, čím znižuje vplyv cezhraničnej kriminality. Súčasná politika rozširovania posilňuje mier a stabilitu v juhovýchodnej Európe a podporuje obnovu a zmierenie po vojnových konfliktoch v 90. rokoch minulého storočia.

Rozšírená EÚ má v dnešnom multipolárnom svete väčší vplyv. Rozšírená Únia zosilňuje používanie mäkkej sily potrebnej na ovplyvňovanie sveta okolo nás. Pomáha nám presadzovať naše hodnoty a záujmy za našimi hranicami.

► VIAC INFORMÁCIÍ

http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-325_en.htm

▶ DEŇ EURÓPY 2014 V RÁMCI EÚ

Každý rok 9. mája Európa oslavuje Deň Európy – výročie Schumanovej deklarácie, prejavu, ktorý predniesol Robert Schuman, vtedajší minister zahraničia Francúzska, a ktorý

viedol k vytvoreniu toho, z čoho neskôr vznikla EÚ. Tento rok sme si zároveň pripomenuli 10. výročie od rozšírenia EÚ na východ.

FRANCÚZSKO / Auvergne

Región Auvergne oslavoval celý „mesiac Európy“ od 9. mája do 9. júna prostredníctvom viac ako 50 podujatí. Koncerty, konferencie, hry a súťaže organizované v spolupráci s 20 partnermi mali jediný cieľ: pomôcť ľuďom objaviť Európu. Podujatia v tomto roku boli zamerané na hry a súťaže. Kvíz *Joue l'Europe en Auvergne* (Hraj Európu v Auvergne) vyzval študentov v celom regióne, aby správne zodpovedali otázky o Európe. Na účte @mdeauvergne na Twitteri so značkou hashtag #mde2014 prebiehala od 9. mája súťaž fotografií „selfie“ a na Facebooku mohli ľudia vyhrať lístky na koncert v rámci festivalu Europavox.

▶Viac informácií:

www.europe-en-auvergne.eu

▶ RAKÚSKO / Viedeň

V predvečer Dňa Európy sa na Viedenskej radnici uskutočnilo podujatie „Viedeň pre Európu – Európa pre Viedeň“, na ktorom starosta Michael Häupl privítal komisára pre regionálnu politiku Johannes Hahn a bývalú poslankyňu EP Mercedes Echererovú. Starosta zdôraznil, že mier, hospodárska prosperita a sociálna rovnováha sú základom EÚ, pričom povedal: „Silné mestá sú jediným spôsobom, ako zabezpečiť silnú Európu.“ Prejav komisára Hahna sa sústredil na úlohu a zodpovednosť Viedne ako mesta dunajského regiónu nadregionálneho významu.

▶ **HOLANDSKO / Brabant**

Už niekoľko rokov Holandsko oslavuje Deň Európy v rámci podujatia *Europa Kijkdagen* (Európske dni otvorených dverí), ktoré pripomína verejnosti význam Európy v našich regiónoch. Počas troch dní sa v rámci projektov financovaných z EÚ organizujú dni otvorených dverí a ľudia sami môžu zistiť, aký prínos má Európa – ako napríklad vďaka projektu Unas v meste Breda.

▶ **Viac informácií:**

www.europaomdehoek.nl

▶ **MAĎARSKO / Budapešť**

Kancelária predsedu vlády a zastúpenie Európskej komisie zorganizovali 11. mája 2014 v centre Budapešti 10-kilometrový beh okolo 10 symbolických projektov spolufinancovaných EÚ, aby si tím pripomenuli 10. výročie vstupu Maďarska do EÚ a Deň Európy. Behu sa zúčastnilo viac ako 2000 účastníkov, ktorí mohli pozdĺž trasy vidieť také veľkolepé výsledky projektov, ako sú Hudobná akadémia Franza Liszta, Kúpele Lukács a Rudas a hradný areál. Odovzdávanie cien sa uskutočnilo na námestí Erzsébet v centre Budapešti, kde sa konal aj festival Dňa Európy. Výstava projektov spolufinancovaných z EÚ, ktorú organizovala kancelária predsedu vlády, bola zároveň otváracím podujatím pri príležitosti nedávneho vydania publikácie zobrazujúcej takmer 100 projektov zrealizovaných v Maďarsku v období rokov 2007 až 2013.

▶ **Viac informácií:**

<http://bbu.hu/eu10/>

LITVA / Vilnius

Na jednom z hlavných námestí hlavného mesta Vilnius bola nainštalovaná veľká pouličná exhibícia predstavujúca ilustrovanú mapu Litvy so znázornením dopravného sektora krajiny. Tematický stan vítal návštevníkov všetkých vekových kategórií a poskytoval informácie o dopravných projektoch infraštruktúry financovaných zo zdrojov EÚ. Počas dňa návštevníci mohli riešiť tematické krížovky a otestovať si znalosti v interaktívnych kvízoch. Podujatie zorganizovalo Ministerstvo dopravy a komunikácií Litvy ako súčasť trojdňových osláv Dňa Európy, ktoré organizovala Informačná kancelária Európskeho parlamentu v Litve.

POLSKO / Varmsko-Mazurské vojvodstvo

Cezhraničný program spolupráce Litvy a Poľska oslavoval Deň Európy a 10. výročie vstupu Poľska do Európskej únie s obyvateľmi Olsztynu, hlavného mesta Varmsko-mazurského vojvodstva. Na podujatí „Získaš vďaka spolupráci“ sa prezentovali príjemcovia programovej pomoci, ktorí chceli informovať verejnosť o dosiahnutých výsledkoch v rámci svojich projektov. Návštevníci Starého mesta v Olsztynie boli pozvaní, aby si pozreli ukážky hasičov v akcii a práce psov na colnici v rámci série ukážok prvej pomoci, vybavenia a vozidiel. Mohli si tiež pozrieť špeciálne premietania filmu o spoločnej histórii Poľska a Litvy a zapojiť sa do rôznych hier a súťaží na tému EÚ.

►Viac informácií:
www.lietuva-polska.eu

TALIANSKO / Kampánia

Dňa 9. mája región Kampánia organizoval ceremóniu odovzdávania cien študentom, ktorí sa zapojili do súťaže *Racconta all'Europa, Chiedi all'Europa* („Povedzte Európe, opýtajte sa Európy“), ktorú región podporil s cieľom vysvetliť, akú úlohu zohráva EÚ v miestnom rozvoji. Podujatie malo za cieľ rozšíriť znalosti ľudí o práci, ktorú Kampánia vykonala na príprave programov pre fondy EÚ, najmä EFRR. Táto ceremónia bola príležitosťou na prezentáciu zaujímavých multimedialných diel a na podporu základných hodnôt EÚ.

►Viac informácií:

www.facebook.com/concorso.raccontaalleuropa

<http://festivaleuropasecondaedizione.digitcampania.it/>

CHORVÁTSKO / Záhreb

V Záhrebe organizovali spoločne oslavu Dňa Európy zastúpenie Európskej komisie, Informačná kancelária Európskeho parlamentu a Ministerstvo pre zahraničné a európske záležitosti. Pätnásť zúčastnených inštitúcií prezentovalo svoje informačné a propagačné materiály a poskytovalo občanom informácie o projektoch financovaných zo štrukturálnych fondov a o členstve Chorvátska v EÚ. Po úvodných prejavoch ministerky pre zahraničné a európske záležitosti Vesny Pusićovej a vedúceho Zastúpenia Európskej komisie Branka Baričevića boli na programe vystúpenia spevokolov a dídžejov, ako aj tvorivé dielne pre deti. Počas podujatia *speed dating (rýchle zoznamovanie)* mali príležitosť predstaviť sa verejnosti kandidáti vo voľbách do Európskeho parlamentu.

ČESKÁ REPUBLIKA / Praha

Výročné oslavy Dňa Európy boli spojené s 10. výročím vstupu Českej republiky do Európskej únie. Podujatia v rámci celej krajiny mali za cieľ podnietiť diskusiu o prínosoch, skúsenostiach a budúcom smerovaní Českej republiky v EÚ. Začali sa konferenciou, ktorá sa uskutočnila pod záštitou prezidenta Miloša Zemana na tému „Česko očami Európy, Európa očami Česka“. V dňoch 29. a 30. apríla 2014 sa uskutočnil na jednom z riečnych ostrovov Prahy festival pod holým nebom s hudobnými predstaveniami, informačnými stánkami o európskych otázkach a kvízmi. V predvečer výročia vstupu do EÚ bola vyhliadková veža Petřín osvetlená farbami EÚ a pražské nebo rozžiaril ohňostrojom.

▶ REGIOSTARS 2014 OCEŇOVANIE REGIONÁLNYCH PROJEKTOV, KTORÉ RIEŠIA HLAVNÉ PROBLÉMY EURÓPY

VÍŤAZI
ZA ROK
2014

Na slávnostnom udeľovaní ocenení RegioStars 31. marca 2014 v Bruseli komisár pre regionálnu politiku Johannes Hahn a bývalý predseda Výboru regiónov Luc Van den Brande vyhlásili víťazov prestížnych ocenení RegioStars 2014, ktoré sa udeľujú za najsľubnejšie a najinovatívnejšie regionálne projekty.

Ocenenia za rok 2014 boli rozdelené do štyroch kategórií odzrkadľujúcich základné problémy, ktorým Európa v súčasnosti čelí: vytváranie rastu a pracovných miest, riešenie nezamestnanosti mladých ľudí, podpora zeleného hospodárstva a udržateľná mestská doprava.

V predkole tohto 7. ročníka súťaže RegioStars porota vybrala 19 finalistov z 80 projektov na základe štyroch kľúčových kritérií: inovácie, vplyv, trvalá udržateľnosť a partnerstvo. Tieto projekty boli predstavené v októbri 2013 počas 11. ročníka Európskeho týždňa regiónov a miest – DNI OTVORENÝCH DVERÍ 2013, kde boli aj vybraní víťazi ocenení na slávnostnom udeľovaní cien.

Tohtoročné podujatie sa uskutočnilo v rozhodujúcom čase, kedy členské štáty dokončujú svoje strategické investičné plány, takzvané „dohody o partnerstve“, ktoré načrtávajú, ako sa v nasledujúcich siedmich rokoch budú vynakladať finančné prostriedky z európskych štrukturálnych a investičných fondov.

**INTELEKTUÁLNY RAST
UMENIE NA STOLIČKÁCH
– NORTE, PORTUGALSKO
PODPORA RASTU
PROSTREDNÍCTVOM
INOVATÍVNEHO DIZAJNU**

Tento projekt kreatívneho dizajnu pomohol vdýchnuť

nový život nábytkárskemu priemyslu, ktorý je už dlho súčasťou portugalského regionálneho hospodárstva. Nábytkársky priemysel bol dlhé roky jednou z najdôležitejších priemyselných činností v severoportugalskom meste Paredes. Toto mesto má najvyššiu koncentráciu fabrik vyrábajúcich stoličky v Európe a zabezpečuje 65 % z celkovej produkcie nábytku v krajine. Hoci bol tento priemysel vysoko produktívny, jeho imidž bol zastaraný a konzervatívny. Projekt „Umenie na stoličkách“ bol navrhnutý s cieľom zúročiť expertízu regiónu v oblasti výroby nábytku a stimulovať kreativitu v tomto odvetví. Projekt vyvrcholil medzinárodnou výstavou usporiadanou v roku 2012 v Paredese, ktorá bola jedným z najväčších medzinárodných podujatí zameraných na stoličky, umenie a dizajn.

►Viac informácií: www.artonchairs.com/pt/index

**UDRŽATEĽNÝ RAST
BEACON – ZÁPADNÝ
WALES A THE VALLEYS,
SPOJENÉ KRÁĽOVSTVO
ZABEZPEČENIE POTRIEB
NEUSTÁLE SA ZVÄČŠUJÚ-
CEJ POPULÁCIE**

Nárast populácie v spojení s narastajúcou hrozbou zmeny klímy sa prejaví dramatickým zvýšením dopytu po zdrojoch na našej planéte. BEACON je iniciatíva, ktorá buduje integrované „ekologické dodávateľské reťazce“ a vytvára tak nové možnosti vo výrobe funkčných, lacných produktov využívajúc biomasu namiesto ropy. Hlavným zameraním projektu BEACON je biorafinácia, proces, ktorý využíva nepotravinové krmné plodiny rovnakým spôsobom, ako ropné rafinérie využívajú ropu, na výrobu širokého spektra komoditných produktov. Biorafinácia sa považuje za kľúčovú pre rozvíjajúce sa biohospodárstvo EÚ. Vďaka projektu BEACON sa vybudovala sieť vedeckých pracovníkov pôsobiacich na univerzitách v mestách Aberystwyth, Bangor a Swansea vo Walese v Spojenom kráľovstve. Prostredníctvom tejto siete projekt vytvára nové pracovné miesta vo vidieckych častiach Walesu, stimuluje domáce investície a propaguje vedecké výsledky waleských univerzít na celosvetovej úrovni. Projekt BEACON už pomohol viacerým spoločnostiam v rozličných odvetviach vyrábať inovatívne výrobky. Napríklad výsledkom spolupráce so spoločnosťou Aber Instruments v Aberystwythe bolo to, že waleská spoločnosť produkujúca meracie prístroje na biomasu získala svoju prvú objednávku na snímače na biomasu.

►Viac informácií: beaconwales.org/en/

**INKLUZÍVNY RAST
FIFTEEN CORNWALL –
CORNWALL A OSTROVY
SCILLY, SPOJENÉ
KRÁĽOVSTVO
ZAČIATOK NOVÉHO
ŽIVOTA V KUCHYNI**

Vášeň k vareniu mení životy

mladých ľudí v jednej z najviac znevýhodnených oblastí Anglicka. Inšpirovaná celebrityným šéfkuchárom Jamiem Oliverom, „Fifteen Cornwall“ je viac ako len reštaurácia. Je to sociálny podnik, ktorý ponúka príležitosť znevýhodneným nezamestnaným mladým ľuďom vo veku od 16 do 24 rokov vyučiť sa za šéfkuchárov. Vďaka tejto prelomovej iniciatíve sa vyškolilo takmer 130 mladých ľudí, z ktorých mnohí majú vážne problémy, ako sú záznamy v trestnom registri, zneužívanie návykových látok, mentálne ochorenie alebo zdravotné postihnutie. 89 z nich ukončilo kurz šéfkuchára a viac ako 90% je stále zamestnaných. Každý rok sa v rámci tohto projektu investuje približne 1,2 milióna EUR späť do miestnej ekonomiky, čo pomáha vytvárať pracovné miesta v cestovnom ruchu, sektore, ktorý je pre tento región kľúčový.

►Viac informácií: www.fifteencornwall.co.uk/

**CITYSTAR
TROLEJBUSOVÁ
SIEŤ V GDYNI –
GDYŇA, POLSKO
EKOLOGICKÉ TROLEJ-
BUSY PRINÁŠAJÚ LEPŠIU
KVALITU ŽIVOTA V MESTE**

Cieľom projektu bolo zvýšiť konkurencieschopnosť v rámci ekologickej verejnej dopravy a zlepšiť kvalitu služieb. Zahŕňal zásadnú modernizáciu trolejbusového systému a infraštruktúry v Gdyni, čo zvýšilo počet cestujúcich a znížilo dĺžku trvania prepravy. Bolo zakúpených 28 nízkopodlažných trolejbusov, aby sa zvýšil počet moderných, ekologických a prístupných trolejbusov. Tento projekt napravil imidž verejnej dopravy v Gdyni, čo viedlo k zvýšeniu počtu cestujúcich a vytvoreniu priameho prínosu pre obyvateľov a miestnu ekonomiku.

►Viac informácií: www.pktgdynia.pl/?lang=en

►VIAC INFORMACIÍ
http://ec.europa.eu/regional_policy/projects/regiostars/regiostars_en.cfm

► VÝBOR REGIÓNOV PO 20 ROKOCH

HLAS REGIÓNOV A MIEST

Výbor regiónov (VR) bol vytvorený v roku 1994. Tento rok sa môže obzrieť späť na 20 rokov neustále sa zväčšujúceho vplyvu na európsku scénu ako „hlas regiónov a miest v EÚ“.

Za posledných 20 rokov sa VR stal proaktívnym zhromaždením s dôležitou a konštruktívnou úlohou pri budovaní a rozvoji politik EÚ týkajúcich sa regiónov. Táto narastajúca dôležitosť a vplyv sa odzrkadlili v jeho prínose k novým nariadeniam v oblasti politiky súdržnosti na obdobie 2014-2020, v rámci ktorých úspešne obhájil a presadil zmeny, ktoré najlepšie vyhovujú potrebám európskych regiónov a miest.

Presadzovanie regionálneho uhla pohľadu

Výbor regiónov dvadsať rokov neúnavne pracoval na zavedení stále väčšieho regionálneho prístupu, ktorý by priblížil Európu jej občanom. Zasadzuje sa za Európu, ktorá bude brať väčší ohľad na zásadu subsidiarity a na osobitné charakteristiky regiónov.

COTER – Komisia pre politiku územnej súdržnosti

Členovia VR sú zaradení do šiestich komisií zodpovedných za podporu prípravy stanovísk k legislatívnym návrhom Európskej komisie. Legislatívnymi návrhmi Komisie pre regionálnu politiku sa zaoberá Komisia pre politiku územnej súdržnosti (COTER). Komisia COTER má na starosti hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, európske štrukturálne a investičné fondy, územné plánovanie, politiku rozvoja miest, bývanie, dopravu a transeurópske dopravné siete, územnú spoluprácu (vrátane Európskeho zoskupenia územnej spolupráce) a makroregióny.

Komisia COTER výrazne podporuje politiku súdržnosti a je silným spojencom Výboru pre regionálny rozvoj Európskeho parlamentu. Vplyv komisie COTER na reformovanú politiku súdržnosti na roky 2014-2020 je vyzdvihnutý na strane 27.

► VIAC INFORMÁCIÍ

<http://cor.europa.eu/sk/activities/commissions/coter/Pages/coter.aspx>

VÝBOR REGIÓNOV V SKRATKE

Úlohou VR je predkladať miestny a regionálny uhol pohľadu na právne predpisy EÚ, pričom využíva skúsenosti z najnižšej európskej úrovne. Robí to tak, že predkladá správy („stanoviská“) k návrhom Európskej komisie. VR môže tiež vydávať stanoviská z vlastnej iniciatívy, čo mu umožňuje zahrňovať body do programu EÚ.

Výbor regiónov má 353 členov volených na regionálnej a miestnej úrovni, ktorí sú zástupcami 28 členských štátov EÚ. Členovia sú zoskupení v národných delegáciách a odrážajú celkovú politickú, geografickú a miestnu/regionálnu rovnováhu každého členského štátu EÚ.

VR má tiež vďaka svojim platformám a sieťam dôležitú úlohu ako fórum komunikácie a výmeny osvedčených postupov.

Jeho predseda je Michel Lebrun (Belgicko/EPP), ktorý od 1. júla 2014 nahradil Ramóna Luisa Valcárcela Sisoa zvoleného za poslanca EP. Jiří Buriánek bol vymenovaný za nového generálneho tajomníka Výboru regiónov a svoj úrad prevezme neskôr tento rok. Daniel Janssens bol generálnym tajomníkom *ad interim* od 1. apríla 2014.

EUROPEAN UNION

Committee of the Regions

▷ 20 ROKOV RASTU: ČASOVÁ OS VR

1992-2000 Konzultačná fáza

Hoci sa prvé plenárne zasadnutie uskutočnilo v roku 1994, Výbor regiónov bol oficiálne zriadený v roku 1992 v rámci uplatňovania Maastrichtskej dohody a jeho počiatky siahajú mnoho rokov do minulosti k návrhu Európskeho parlamentného zhromaždenia (predchodcu Európskeho parlamentu) z roku 1960 na zriadenie konzultačného výboru v otázkach regionálnych hospodárstiev.

Až v roku 1986, po prijatí Jednotného európskeho aktu sa však skutočne začala formovať myšlienka vytvorenia poradného orgánu zloženého zo zástupcov regionálnych a miestnych orgánov. Jednotný európsky akt uznal dôležitú úlohu regionálneho rozvoja pri dosahovaní plne fungujúceho jednotného trhu, pričom zdôraznil silné prepojenie medzi hospodárskou a sociálnou súdržnosťou.

V júni 1988 Európska komisia zriadila Konzultačný výbor regionálnych a miestnych orgánov, čím sa začala uplatňovať metóda konzultácií so strednými úrovňami samosprávy.

V roku 1991 sa hlavy štátov a vlád EÚ (Európska rada z Maastrichtu) dohodli na vytvorení Výboru regiónov, orgánu s dvojitým poslaním: pomáhať pri tvorbe európskych právnych predpisov a fungovať ako priame prepojenie medzi Bruselom a občanmi Európy.

2001-2005 VR sa konsoliduje

Počas svojej druhej fázy sa VR snažil posilniť účasť miestnych a regionálnych orgánov v procese rozhodovania o európskych otázkach. Aktívne sa zapájal do práce Konventu o budúcnosti Európy (2001-2004), ktorý uznal kľúčovú úlohu VR v zastupovaní regiónov a tiež pri dohliadaní na uplatňovanie zásady subsidiarity.

► Bývalý predseda Európskej komisie Jacques Delors (v strede) s bývalými predsedami VR (zľava) Cllr Sir Albert Bore, Peter Straub, Jos Chabert a Manfred Dammeyer, pri príležitosti 10. výročia Výboru regiónov.

Odteraz sa práca VR neobmedzovala len na vyjadrovanie sa k iniciatívam Komisie po ich schválení, ale mohol zasahovať na začiatku procesu a posúdiť územný vplyv navrhovaných opatrení a upozorniť na možné alternatívy.

VR tiež prevzal iniciatívy navrhnuté s cieľom zorganizovať štruktúrovaný dialóg so všetkými miestnymi a regionálnymi orgánmi a ich združeniami. Takéto podujatia zahŕňali konferencie, semináre a výstavy, ktoré spájali desiatky regionálnych a miestnych partnerov, a v roku 2003 zorganizoval prvé podujatie OPEN DAYS, Európsky týždeň regiónov a miest, významné stretnutie miestnych a regionálnych zainteresovaných strán v Bruseli organizované spoločne s Generálnym riaditeľstvom pre regionálnu a mestskú politiku.

Počas tohto obdobia silnejšia politická úloha v legislatívnom procese a proaktívny prístup v komunikácii umožnili, aby VR pôsobil ako katalyzátor účasti regionálnych a miestnych orgánov pri tvorbe európskych právnych predpisov.

2006 – SÚČASNOSŤ

VR ako politické zhromaždenie

Počas tejto tretej fázy svojej histórie sa Výbor regiónov stal garantom zapojenia územných hráčov do európskeho rozhodovacieho procesu.

Od roku 2006 Výbor regiónov vytvoril viacero sietí na rozvíjanie a usporiadanie vytvárania sietí medzi regionálnymi a miestnymi zainteresovanými stranami a na posilnenie práce svojich komisií prostredníctvom poskytovania dodatočných informácií a údajov. V súčasnosti funguje päť sietí: platforma na monitorovanie stratégie Európa 2020; sieť na monitorovanie subsidiarity; platforma európskych zoskupení územnej spolupráce; „ATLAS“, portál miestnych a regionálnych orgánov EÚ pre rozvoj spolupráce; Európsko-stredomorské zhromaždenie regionálnych a miestnych samospráv (ARLEM) a Konferencia regionálnych a miestnych orgánov krajín Východného partnerstva (CORLEAP).

„Európania chcú, aby sa Európa viac zaujímala o ich každodenný život a vyzývajú svojich zvolených miestnych a regionálnych zástupcov, aby obhajovali ich záujmy na európskej úrovni a aby sa ešte viac zapájali do európskeho rozhodovacieho procesu.“

MAREK WOZNIAK (PL/EPP) –
PRESEDA KOMISIE COTER

Tieto siete umožňujú regiónom a mestám, aby predostreli do pozornosti Európskej komisii svoje špecifické problémy a očakávania. Umožňujú tiež Výboru regiónov poskytovať inštitúciám užitočné informácie, aby mohli lepšie posudzovať vplyv navrhovaných právnych predpisov.

Nadobudnutie platnosti Lisabonskej zmluvy v decembri 2009 rozšírilo rozsah tém a zaviedlo pre Komisiu povinnosť konzultovať priamo s regiónmi a mestami v rámci mnohých oblastí politik predtým, než sa prijímajú právne predpisy.

Užšia spolupráca v budúcnosti

V roku 2014 podpísal VR spolu s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom (EHSV) dohodu o spolupráci s Európskym parlamentom s cieľom posilniť svoju úlohu v legislatívnom procese. Na základe tejto dohody bude VR systematicky poskytovať Parlamentu hodnotenia vplyvu týkajúce sa európskych právnych predpisov. Tento nový postup je príležitosťou pre spravodajcov VR, aby mohli viac ovplyvňovať výsledky zasadnutí Rady, Komisie a Parlamentu v tých oblastiach politiky, v ktorých majú odbornosť.

▶ HLAVNÉ ÚSPECHY VR V USKUTOČŇO- VANÍ REFORMO- VANEJ POLITIKY SÚDRŽNOSTI

Politika súdržnosti je v centre záujmu miestnych a regionálnych orgánov v rámci Európy. VR preto vyjadril svoj názor na budúcnosť politiky súdržnosti po roku 2013 v sérii stanovísk prijatých počas posledných štyroch rokov, ako sú napríklad výhľadové stanoviská požadované Komisiou, stanovisko k piatej správe o súdržnosti, stanoviská k nariadeniam týkajúcim sa jednotlivých štrukturálnych fondov a napokon uznesenie o balíku ako celku. Vďaka úzkemu kontaktu spravodajcov VR s rokovacími skupinami Európskeho parlamentu a Rady mohol VR významne prispieť k diskusii o budúcej politike súdržnosti a zabezpečiť tak, aby sa skutočne zohľadnili záujmy európskych miestnych a regionálnych orgánov. Výsledkom bolo to, že obaja spoluzákonodarcovia zahrnuli do konečnej verzie legislatívneho balíka množstvo odporúčaní VR v kľúčových oblastiach politiky.

Pozitívny prínos

▶ Väčšia flexibilita v dôraze na tematické ciele a zvýšenie využívania finančných nástrojov

VR požadoval väčšiu flexibilitu v dôraze na tematické ciele jednotlivých fondov v súvislosti s prioritami stratégie Európa 2020 v porovnaní s počiatočnou požiadavkou Komisie. S touto požiadavkou súhlasili aj Európsky parlament a Rada a zapracovali ju do návrhov. Možnosti využívania finančných nástrojov sa rozšírili na všetky tematické priority a všetky fondy, čo by malo otvoriť nové možnosti financovania projektov EÚ cez verejno-súkromné partnerstvá.

▶ Posilnenie územného a mestského rozmeru

Vďaka podpore VR sa značne posilnil integrovaný územný rozmer politiky súdržnosti. Boli zavedené niektoré dôležité nové nástroje, ako napríklad rozšírenie miestneho rozvoja riadeného spoločenstvom (CLLD) na všetky fondy, integrované územné investície (ITI), spoločné akčné plány, územné pakty (pre ESF) a viacfondové operačné programy.

▶ Nová kategória „prechodné regióny“

Na žiadosť VR bola vytvorená nová kategória „prechodné regióny“, čo umožní prispôsobiť podporu EÚ rôznym úrovniam rozvoja.

▶ Partnerstvo a viacúrovňové riadenie zakotvené ako kľúčové zásady

Nielenže bola zásada viacúrovňového riadenia prvýkrát výslovne zakotvená v nariadení o spoločných ustanoveniach (NSÚ) spolu so zásadou partnerstva, ale podpora VR bola rozhodujúca pri presvedčaní Európskeho parlamentu a Rady o tom, že miestne a regionálne orgány by mali zohrávať poprednú úlohu v rámci partnerstva, na rozdiel od obdobia rokov 2007-2013, kedy boli na rovnakej úrovni so sociálnymi partnermi a mimovládnyimi organizáciami.

Zamietnuté opatrenia

▶ Výkonnostná rezerva

VR a Európsky parlament boli proti zavedeniu výkonnostnej rezervy, ale súhlasili s rámcom na meranie výkonu pri čerpaní fondov EÚ. VR sa obával predovšetkým toho, že takýto typ rezervy by aktívne podporoval regióny, aby boli málo ambiciózne pri určovaní mílnikov s cieľom získať odmenu, keď ich dosiahnu.

▶ Makroekonomická podmienenosť

Z dôvodov investičnej nestrannosti a účinnosti bol VR jednoznačne proti zastaveniu alebo zrušeniu záväzkov a platieb v prípade, že národná vláda nedodržiava makroekonomické odporúčania Komisie. Konečný výsledok rokovaní poskytuje možnosť pozmeniť dohody o partnerstve a operačné programy na základe makroekonomických odporúčaní ako prvý krok (podľa dohody s VR), ale ako druhý krok naďalej zavádza možnosť pozastaviť záväzky a platby v prípade nedodržiavania makroekonomických odporúčaní EÚ členskými štátmi, čo je v rozpore so stanoviskom VR.

▶ VIAC INFORMÁCIÍ
<http://cor.europa.eu>

▶ VAŠIMI SLOVAMI

NÁZORY ZÚČASTNENÝCH STRÁN NA POLITIKU SÚDRŽNOSTI NA OBDOBIE ROKOV 2014-2020

Časopis
Panorama
víta vaše
príspevky

Vašimi slovami je sekcia časopisu *Panorama*, v ktorej zúčastnené strany na miestnej, regionálnej, národnej a európskej úrovni poskytujú názory na reformovanú politiku súdržnosti, európske štrukturálne a investičné fondy a európsku regionálnu politiku v praxi. Časopis *Panorama* víta vaše príspevky vo vašom jazyku, ktoré môžeme predstaviť v budúcich vydaniach:

Ak chcete získať informácie o termínoch a pokynoch na odosielanie príspevkov, kontaktujte nás na adrese regio-panorama@ec.europa.eu

▶ MINISTERSTVO REGIONÁLNEHO ROZVOJA, ČESKÁ REPUBLIKA

ČESKÁ DOHODA O PARTNERSTVE: PREPRACOVANÁ STRATÉGIA NA NASLEDUJÚCE ROKY

V rokoch 2007-2013 prispela politika súdržnosti v Českej republike k vytvoreniu 82 000 nových pracovných miest a 200 inovatívnych firiem. Nové obdobie 2014-2020 znamená ďalšiu možnosť využívať fondy EÚ, čo zahŕňa mnoho príležitostí, ale aj problémy týkajúce sa efektívnosti, využiteľnosti a transparentnosti. Počas príprav sme využili naše skúsenosti, ako zlé, tak aj dobré, ktoré sme získali za posledných desať rokov, a v súlade s tým sme prispôbili pravidlá vykonávania. V spolupráci s mnohými partnermi sme pripravili prepracovanú stratégiu na nasledujúce roky.

Výsledkom je dohoda o partnerstve, ktorá vytyčuje priority financovania smerom k rozvoju hospodárstva založeného na znalostiach, podpore výskumu, rozvoja, vzdelávania, infraštruktúry a trvalo udržateľného životného prostredia. Som presvedčený, že dôkladná príprava bude viesť k hladkej implementácii a zmierni rozdiely sociálno-ekonomického rozvoja nielen v rámci Českej republiky, ale aj v celej EÚ, a tým zvýši jej konkurencieschopnosť a posilní jednotný trh. Ak sa nám všetkým podarí dosiahnuť dobré výsledky, táto politika má skvelú budúcnosť.

DANIEL BRAUN – Prvý tajomník ministerstva, Národný orgán pre koordináciu

MINISTRY
OF REGIONAL
DEVELOPMENT CZ

▶ REGIÓN HLAVNÉHO MESTA BRUSELU, BELGICKO

ZAMERANIE NA ROZVOJ MIEST JE PRÍLEŽITOSŤOU PRE BRUSEL

Región hlavného mesta Brusel, ktorý leží v centre EÚ, plne participuje na dosahovaní cieľov politiky súdržnosti. Región, ktorý je súčasťou belgického federálneho štátu, pomáhal sformulovať politiku na obdobie 2014-2020, pričom zdôrazňoval kľúčovú úlohu, ktorú zohrávajú európske mestá pri vytváraní zamestnanosti a rastu. Mestá pôsobia ako katalyzátory tak príležitostí, ako aj problémov, a oboje majú vo vyššej koncentrácii, čo z nich robí ideálny testovací priestor pre úspešnú politiku súdržnosti.

Brusel sa teší z toho, že sa politika posúva smerom k záležitostiam miest, a tiež z toho, že sa odteraz budú brať do úvahy regionálne sociálno-ekonomické faktory ako nezamestnanosť a vzdelanie a nebude sa ako jediné kritérium posudzovať iba HDP, ktorý je vo svojej podstate obmedzená hodnota. Región Bruselu je bohatý, pokiaľ ide o produkciu bohatstva (HDP), ale chudobný, pokiaľ ide o obyvateľov (príjem), a teraz bude môcť takmer zdvojnásobiť svoju snahu o riešenie problémov spôsobených hospodárskou, sociálnou a environmentálnou polarizáciou mesta. Tým sa zapojí do plnenia cieľov stratégie Európa 2020 v regióne, z čoho budú mať úžitok jeho obyvatelia aj obchodné spoločnosti.

VALENTIN GRAAS – Atašé, Región hlavného mesta Bruselu

► GLOBÁLNY FOND PRE ROZVOJ MIEST (FMDV)

ZJEDNODUŠENÉ, EFEKTÍVNE POSTUPY FINANCOVANIA POTREBNÉ PRE ÚSPECH POLITIKY SÚDRŽNOSTI

FMDV (Globálny fond pre rozvoj miest) je medzinárodná sieť miest, ktorá sa špecializuje na poskytovanie riešení financovania ako pre rozvoj miest, tak aj pre miestny hospodársky rozvoj.

Hoci program na roky 2014-2020 obsahuje mnoho pozitívnych zmien, pre mnohé miestne orgány bude stále zložité implementovať ich na operačnej úrovni, pretože často majú ťažkosti pri príprave a predkladaní projektov (napríklad pri hľadaní ľudí s potrebnými odbornými zručnosťami v rámci svojej organizácie alebo zabezpečení potrebného spolufinancovania). To znamená, že cieľ boja proti regionálnym a infra-regionálnym nerovnostiam môže byť dosiahnutý len vtedy, ak sa vykonajú tieto opatrenia:

- ▶ vytvorenie lepších prepojení a koordinácie medzi fondmi na rozličných geografických úrovniach orgánov;
- ▶ zjednodušenie postupov v súčinnosti s programom na zvýšenie kapacity riadenia fondov EÚ;
- ▶ vytvorenie účinného, udržateľného postupu na získavanie financovania zo zmiešaných zdrojov: verejný sektor (EÚ, vnútroštátny a miestny), široká verejnosť a súkromný sektor.

Ak chceme čo najlepšie využiť európske systémy financovania a podporovať výmenu osvedčených postupov, je tiež nevyhnutné vytvoriť siete a vymieňať si skúsenosti. Toto sú základné ciele programu *REsolutions to Fund Cities*, ktorý koordinuje FMDV celosvetovo aj v rámci Európy.

JEAN-FRANÇOIS HABEAU – Zástupca výkonného riaditeľa, FMDV

► EUROCITIES

NOVÉ EURÓPSKE ŠTRUKTURÁLNE A INVESTIČNÉ FONDY POSILNÚJÚ ÚLOHU MIEST

Nové pravidlá pre regionálne investície na roky 2014-2020 uznávajú potrebu investovať do európskych miest a zapojiť mestá do tvorby programov. Závazné pravidlá týkajúce sa dohôd o partnerstve podporujú zapojenie miest do tvorby programov a uplatňovania fondov. Z toho vyplýva potreba, aby mestá, ktoré sú hlavnými ťahúňmi hospodárskeho rastu a tvorby pracovných miest, boli pri tom, keď sa rozhoduje o investíciách európskych fondov. Vedúci predstavitelia miest vedia, aké investície sú potrebné v teréne. Členské štáty, ktoré to nepochopia, si budú sami sebe hádzať polená pod nohy.

Minimálne 5% finančných prostriedkov z Európskeho fondu regionálneho rozvoja musí byť vyčlenených na integrovaný udržateľný rozvoj miest. Táto požiadavka síce nezabezpečuje potreby miest pri riešení ich problémov, ale je to minimum, ktoré preukáže účinnosť integrovaných opatrení zameraných na konkrétne miesto. Nové nástroje tiež podporujú kombinované využívanie Európskeho sociálneho fondu a EFRR, čo v podstate pomôže spojiť opatrenia na regeneráciu miest a opatrenia na podporu pracovného trhu. Nový program môže v nasledujúcich siedmich rokoch na inovatívne opatrenia v mestských oblastiach rozdeliť 330 miliónov EUR. Nie je to síce veľa, ale je to prejavom ambície Komisie pomôcť mestám hľadať nové riešenia ich komplexných problémov.

VANDA KNOWLES – Riaditeľka pre politiku

▶PROGRAM PRE REGIÓN BALTSKÉHO MORA

NOVÝ PROGRAM PRE REGIÓN BALTSKÉHO MORA JE PRIPRAVENÝ

Región Baltského mora má jedinečnú tradíciu regionálnej spolupráce na rôznych úrovniach a v rôznych oblastiach. V roku 2009 bola prijatá makroregionálna stratégia EÚ pre región Baltského mora s cieľom ďalej posilniť spoluprácu v oblasti spoločných priorít. To je vynikajúca štartovacia pozícia pre regionálny program nadnárodnej spolupráce na obdobie rokov 2014-2020. Zároveň to však znamenalo vynaložiť počas prípravy programov intenzívne úsilie pri zosúladovaní rôznych cieľov, záujmov a očakávaní bez toho, aby sme prestali klásť dôraz na tematické ciele – základný princíp politiky súdržnosti na obdobie rokov 2014-2020.

Za viac ako dva roky dosiahli zástupcovia jedenástich zúčastnených krajín EÚ aj krajín mimo EÚ spoločnú dohodu v oblasti rozsahu budúceho programu, ktorý bude čoskoro predložený Komisii. Teraz sa tešíme na mnohé nové a zaujímavé projekty, ktoré pomôžu regiónu Baltského mora zlepšiť inštitucionálne kapacity na podporu inovácií, na ochranu prírodných zdrojov a na zlepšenie dostupnosti. Stratégia EÚ získa tiež osobitnú podporu na iniciovanie nových projektov a na koordinačné úsilie. Aby sa mohol program do konca roka 2014 rozbehnúť, bude potrebné vytvoriť a odsúhlasiť mnoho ďalších praktických postupov a pritom balansovať na hranici medzi zjednodušovaním postupov pre žiadateľov a projekty a zároveň zabezpečiť, aby boli finančné prostriedky na program správne vyúčtované.

RONALD LIESKE – *Vedúci tímu, oddelenie riadenia programu a komunikácie*

▶PODKARPATSKÉ VOJVODSTVO, POĽSKO

ZMENA PRÍSTUPU K POLITIKE SÚDRŽNOSTI

Vítam príležitosť na ďalšie využitie hospodárskeho a sociálneho potenciálu Podkarpatského regiónu vďaka fondom EÚ. V dôsledku reforiem politiky súdržnosti by mali mať investičné projekty väčší vplyv na rozvoj dotknutých regiónov a miest. To bude veľmi dobré, keď vezmeme do úvahy, akým problémom čelí dnes EÚ. Úsilie o podporu inovatívneho a konkurencieschopného hospodárstva a dosiahnutie spravodlivého rozdelenia rastu vo všetkých regiónoch nám umožňuje účinne znižovať hospodárske a sociálne rozdiely, ktoré sú také časté.

Na základe našich skúseností sme presvedčení, že programy prebiehajúce v rámci politiky súdržnosti prispeli k rozvoju Podkarpatskej oblasti okrem iného vďaka uplatňovaniu účinného a dobre premysleného postupu pri ich implementácii, ktorý kladie osobitný dôraz na špecializáciu v konkrétnych hospodárskych oblastiach. Dúfame, že peniaze v rámci novej politiky súdržnosti budú nasmerované hlavne na vytváranie nových pracovných miest najmä prostredníctvom podpory malých a stredných podnikov a že to bude viesť k inovatívnemu a konkurencieschopnému rastu v Európe. Okrem toho posilnenie výskumu a dôraz na technologický vývoj prostredníctvom investícií do vzdelávania spolu s inovatívnymi podnikmi by mali viesť k zníženiu nezamestnanosti, sociálneho vylúčenia a chudoby.

WŁADYSŁAW ORTYL – *Maršalek*

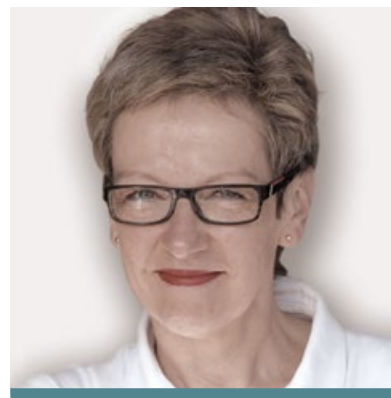

▶REFERENČNÝ RÁMEC PRE UDRŽATEĽNÉ EURÓPSKE MESTÁ (RFSC) RIEŠENIE PROBLÉMOV ROZVOJA MIEST

Integrovaný udržateľný rozvoj je kľúčovým aspektom politiky súdržnosti v novom programovom období. Zameriava sa na posilnenie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti prostredníctvom zmiernenia nerovností medzi regiónmi v EÚ. V tomto kontexte zohrávajú európske mestá rozhodujúcu úlohu, pretože sú centrami hospodárskych aktivít, inovácií a zamestnanosti. Musia však riešiť aj množstvo problémov: nezamestnanosť a chudobu, starnúcu populáciu, migráciu, problémy životného prostredia, zmeny klímy a energetické otázky, dopravu a zápchy atď. Riešenie týchto problémov si vyžaduje integrované riešenia, ktoré budú zahŕňať hospodárske, sociálne a environmentálne aspekty a ktoré budú šité na mieru miestnym potrebám.

RFSC poskytuje praktickú podporu všetkým európskym miestnym orgánom formou navrhovania a zlepšovania integrovaných riešení problémov miest. V súčasnosti ho využíva takmer stovka európskych miest a bol vytvorený ako spoločná iniciatíva členských štátov, Európskej komisie a Rady európskych obcí a miest (CEMR) s cieľom poskytnúť spoločný priestor a jazyk spoločenstvu miest, ktoré sa chcú navzájom od seba učiť a zároveň rešpektovať rôznorodosť miestnych priorít.

ANGELIKA POTH-MÖGELE – Riaditeľka pre politiku, CEMR – členka riadiaceho tímu RFSC

▶REGIONÁLNÁ RADA REGIÓNU SÚDRŽNOSTI MORAVSKOSLIEZSKO, ČESKÁ REPUBLIKA

V MORAVSKOSLIEZSKU SPREVÁDZAJÚ PRÍPRAVY NÁDEJE A OČAKÁVANIA

Dôraz politiky súdržnosti EÚ na investície do miest dáva ostravskej aglomerácii, jedinečnej lokalite v Českej republike pre jej priemyselnú históriu a vysokú koncentráciu populácie vo veľkých mestách, možnosť získať finančné prostriedky vo výške 430 miliónov EUR. Prípravu plánu ostravskej integrovanej územnej investície podporujú nádeje a očakávania miestnych partnerov. Investičný plán dáva dôraz na tri kľúčové prvky: dobré pracovné miesta, vzdelávanie a dobré životné prostredie.

Snaha pohnúť veci dopredu je tiež príznačná pre projekt nazvaný 20|20 Moravskoslezsko. Požiadali sme (doteraz) dvadsať miestnych osobností z rozličných profesií a oblastí záujmu, aby sa s nami podelili o svoje nevyslovené myšlienky a odvážne nápady a aby tak inšpirovali ľudí pracujúcich v oblasti regionálneho rozvoja a formovali spoločnú budúcnosť. Aj odlišné názory môžu viesť k jednému spoločnému cieľu. Pridajte sa k nám na stránke www.smartregion.eu a načerpajte z nášho entuziazmu.

MICHAL SOBEK – Hovorca, Moravskoslezska regionálna rada

NECHAJTE
POČUŤ
SVOJ HLAS

regio-panorama@ec.europa.eu

▶ ZLEPŠENIE KONTROLY V EURÓPSKÝCH ŠTRUKTURÁLNYCH A INVESTIČNÝCH FONDOCH

V programovom období 2014-2020 európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) bude boj proti podvodom a korupcii figurovať na popredných miestach programu Komisie. Okrem iných opatrení Komisia pripravila nové smernice a nástroje zamerané na posilnenie schopnosti členských štátov bojovať proti podvodom a korupcii v európskych štrukturálnych a investičných fondoch.

V rokoch 2014-2020 investuje EÚ v rámci financovania politiky súdržnosti 351,8 miliardy EUR. Je dôležité zabezpečiť, aby tieto zdroje boli vynaložené účelne a aby sa vďaka nim dosiahol najväčší možný úžitok. Nové programové obdobie poskytuje vhodnú príležitosť na posilnenie opatrení v boji proti podvodom a korupcii a Komisia v tomto smere vyvíja veľmi aktívnu činnosť.

„Napredovať môžeme prijatím prístupu nulovej tolerancie k podvodom a korupcii v európskych štrukturálnych a investičných fondoch. Dôležité je hneď na začiatku zaviesť správny postup,“ zdôrazňuje generálny riaditeľ pre regionálnu a mestskú politiku Walter Deffaa.

„Existujúce riziká a spôsoby, ako k nim pristupovať, by sa mali analyzovať hneď na začiatku procesu prípravy programov. Je zrejmé, že boj proti podvodom a korupcii si vyžaduje spoločné úsilie všetkých partnerov. Sme v tom všetci spolu a máme spoločnú zodpovednosť voči našim občanom.“

Nie v zabehnutých koľajach

Finančný vplyv podvodov a korupcie sa v štrukturálnych fondoch nepovažoval za vysoký. V správe Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) za rok 2012 sa uvádza, že v tom čase sa podvody týkali približne 0,42% štrukturálnych fondov. Bez ohľadu na to a berúc do úvahy aj potenciálne ohrozenie dobrej povesti, EŠIF nebudú v novom programovom období pokračovať „v zabehnutých koľajach“, pretože si nemôžeme dovoliť „riskovať pri míňaní“ finančných prostriedkov. Nové nariadenie o spoločných ustanoveniach poskytuje silnejší právny základ v boji proti podvodom – a to je pre nás príležitosť. Prvýkrát sa tu vyjadruje výslovná požiadavka, aby sa zaviedli efektívne a primerané opatrenia na prevenciu podvodov, ktoré budú založené na analýze rizík, a ich uplatňovanie sa bude dôsledne kontrolovať.

Cieľom je teraz zakotviť boj proti korupcii a podvodom do textov dohôd o partnerstve medzi členskými štátmi a Komisiou. Ďalším krokom bude prenesenie tohto záväzku do konkrétnych opatrení v rámci príslušných operačných programov.

Nové usmernenia a nástroje

Súčasťou podporných činností Komisie bolo vypracovanie dokumentu s usmerneniami, ktorý stanovuje podrobný postup pri posudzovaní rizika podvodu a výbere vhodných zmierňujúcich opatrení. Okrem toho majú členské štáty k dispozícii opatrenia technickej pomoci na financovanie opatrení zameraných na

„Mali by sme všade zaviesť politiku nulovej tolerancie, aby sme chránili budúce investície pred možným zneužívaním. Predovšetkým však ide o to, aby sme čo najlepšie využili naše investície, takže samotní občania pocítia ich prínos v podobe nových pracovných miest, väčšej prosperity a zlepšenia kvality života.“

JOHANNES HAHN – EURÓPSKY KOMISÁR ZODPOVEDNÝ ZA REGIONÁLNU POLITIKU

zvýšenie kapacity v boji proti podvodom a korupcii. Máme tiež príklady osvedčených postupov v členských štátoch a je potrebné sa o ne podeliť.

Bol vyvinutý nový softvérový nástroj ARACHNE (pozri rámček) na pomoc riadiacim orgánom pri identifikácii najrizikovejších projektov a na zjednodušenie ich monitorovania. To je napríklad obzvlášť užitočné pri operáciách zahŕňajúcich verejné obstarávanie a subdodávateľov, pretože to je vysoko riziková oblasť v rámci EŠIF.

Význam transparentnosti

Nové nariadenia týkajúce sa EŠIF zdôrazňujú význam posilnenia prístupu k informáciám o možnostiach financovania a prijímateľoch projektov, ako aj transparentnosť takýchto informácií. Takisto sa očakáva, že prijatie nových smerníc o verejnom obstarávaní prinesie do tejto komplexnej a rizikovej oblasti viac transparentnosti.

Občianska spoločnosť zohráva dôležitú úlohu v boji proti podvodom a korupcii. Občania a mimovládne organizácie môžu pomôcť tým, že budú monitorovať používanie fondov, zverejňovať prípady korupcie a podvodov a vyvíjať tlak na orgány verejnej správy. Navyše organizácie občianskej spoločnosti môžu byť tiež skvelým zdrojom informácií a môžu prinášať návrhy možných riešení a príklady osvedčených postupov.

Podujatia zamerané na prevenciu podvodov a korupcie

V rámci príprav na nové programové obdobie sa organizovali podujatia v Belgicku, Českej republike, Chorvátsku, Rumunsku, na Slovensku a v Taliansku, kde boli prezentované dostupné

ARACHNE NÁSTROJ NA PREVENCIU PODVODOV

Európska komisia vyvinula pre členské štáty špecifický nástroj na hodnotenie rizika s názvom ARACHNE, ktorý pomáha identifikovať a odhaľovať rizikové operácie, projekty, prijímateľov, zmluvy a dodávateľov a predchádzať im. Bude slúžiť ako užitočný nástroj prevencie. Tento systém vyhľadáva súbor indikátorov rizika a upozornení, ktoré sú špecifické pre charakter výdavkov operačných programov. Vzhľadom na obmedzené prostriedky a veľký počet operácií, kľúčových subjektov a systémov sa zameriava na najrizikovejšie projekty a na vybrané kľúčové údaje projektu. Sústavne sa snaží identifikovať možné nezrovnalosti za základe preddefinovaných kritérií rizika.

nástroje na boj proti podvodom a korupcii v európskych štrukturálnych a investičných fondoch.

Tieto podujatia organizovali spoločne generálne riaditeľstvá Komisie pre regionálnu a mestskú politiku, pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie a pre vnútorný trh a služby spolu s agentúrami OLAF a Transparency International. Semináre umožnili stretnutie zástupcov riadiacich orgánov, orgánov auditu a špeciálnych protikorupčných orgánov členských štátov a tiež zástupcov mimovládnych organizácií.

Na stretnutiach sa diskutovalo o otázkach týkajúcich sa podvodov a korupcie a o opatreniach a príkladoch osvedčených postupov, ktoré môžu byť prijaté s cieľom zmierniť riziká a pomôcť vybudovať administratívnu kapacitu na efektívne riadenie fondov.

VIAC INFORMÁCIÍ

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/anti_corruption/index_en.cfm

Celkové náklady:
9 996 000 EUR
Príspevok EÚ:
8 471 000 EUR

► SLOVINSKO

► CENTRUM PRE VÝSKUM VESMÍRU JE LÍDROM V OBLASTI TECHNOLOGIE DIAĽKOVÉHO PRIESKUMU ZEME

Centrum pre výskum vesmíru v Slovinsku podporované z Európskeho fondu regionálneho rozvoja je lídrom vo využívaní satelitných údajov na monitorovanie Zeme.

SPACE-SI, slovinské centrum excelentnosti pre výskum vesmíru a vesmírnych technológií bolo zriadené v roku 2010 konzorciom akademických inštitúcií, MSP zameraných na moderné technológie a veľkých priemyselných podnikov a poisťovní. Spracúva najnovšie poznatky o používaní technológie malých satelitov a ich využívaní na pozorovanie Zeme, v meteorológii a astrofyzike. Činnosť centra v oblasti výskumu a vývoja sa zameriava na interaktívny diaľkový prieskum Zeme s vysokým rozlíšením a na misie skupinového lietania. To je možné vďaka vývoju mikrosatelitných a nanosatelitných platforiem, vyspelej infraštruktúre pozemnej obsluhy, ako aj zariadeniam na integrovanie a testovanie satelitov.

Nákladovo efektívny diaľkový prieskum Zeme

Tieto moderné technológie diaľkového prieskumu Zeme umožnia častejšie a nákladovo efektívnejšie využívanie diaľkového prieskumu Zeme v širokej škále oblastí vrátane ekológie, poľnohospodárstva, lesníctva, mapovania pôdnej pokrývky, plánovania miest a námorníctva, ako aj na monitorovanie zmeny klímy, využívania prírodných zdrojov a prírodných katastrof. Centrum SPACE-SI vyvinulo veľmi presný interaktívny satelit na diaľkový prieskum Zeme určený na získavanie multispektrálnych snímok a videí s vysokým rozlíšením v reálnom čase. Satelit, ktorý dokáže zaznamenávať snímky s vysokým rozlíšením z výšky 600 km, nesie dva optické prístroje – prístroj so zúženým polom, ako aj širokouhlý prístroj, pričom obidva dokážu zaznamenávať video s vysokým rozlíšením 1920 x 1080 pixelov.

Na účely kontroly a komunikácie s rôznymi druhmi satelitov zriadilo centrum SPACE-SI stanicu pozemnej obsluhy s možnosťou automatického sledovania v Slovinsku, kde 1,8-metrová anténa funguje ako terminál UHF vysielača a prijímača v pásme S, zatiaľ čo 5,2-metrová anténa je určená na načítavanie veľkých objemov údajov zo satelitov v pásmach S a X.

Využitie diaľkového prieskumu Zeme

Centrum SPACE-SI vyvinulo kompletný a plne automatický postup spracovania údajov od prvotných údajov zo satelitu až po snímky pripravené na mapovanie dodávané cez internet. Na efektívne používanie geolokalizovaných údajov bola vyvinutá platforma šírenia založená na crowd-sourcingu „Geopedia“, pomocou ktorej boli za niekoľko rokov zozbierané tisíce dátových súborov s niekoľkými miliónmi vstupných údajov.

Testovanie v praxi

Centrum SPACE-SI testovalo tieto systémy v praktických situáciách vrátane pokročilej vizualizácie predpovedí počasia a rozšírenia znečistenia v reálnom čase a vo vysokom rozlíšení, rýchleho odhadu škôd spôsobených záplavami, detekcie invázivných rastlín, čistenia nelegálnej skládky odpadu, ako aj niekoľkých ďalších výskumných a vzdelávacích iniciatív, ktoré mali zvýšiť povedomie verejnosti o ekologických a sociálno-ekonomických prínosoch, ktoré môžu tieto nové mikro- a nanosatelitné technológie priniesť regiónu.

► VIAC INFORMÁCIÍ
www.space.si/en/

▶ EURÓPSKA ÚZEMNÁ SPOLUPRÁCA

▶ RÝCHLEJŠIE VLAKY VĎAKA LEPŠEJ ORGANIZÁCIÍ

Ambicióznym cieľom projektu Dopravná os juhovýchodnej Európy (SETA) je poskytovať rýchlejšie a konkurencieschopnejšie železničné spojenia ako pre cestujúcich, tak aj pre nákladnú dopravu zo strednej Európy do prístavov severného Jadranu a ďalej na západný Balkán.

To sa má zabezpečiť pomocou organizačných vylepšení, efektívnejšieho využívania existujúcej železničnej infraštruktúry a investícií malého rozsahu, ktoré si nebudú vyžadovať vysoké náklady. V záujme dosiahnutia tohto cieľa partnerstvo SETA zahŕňa širokú škálu regionálnych a vnútroštátnych orgánov predstavujúcich multisektorálne konzorcium, ktoré môže komplementárnym spôsobom využívať existujúcu odbornosť a zručnosti regiónov. V rámci spoločnej vízie a stratégie dostáva 11 partnerov zo šiestich krajín medzi Viedňou/Bratislavou a prístavmi severného Jadranu Rijeka, Koper a Monfalcone podporu z EFRR prostredníctvom programu nadnárodnej spolupráce Juhovýchodná Európa.

Celkové náklady:
2 835 000 EUR
Príspevok EÚ:
2 410 000 EUR

Pomalšie než cesty

Dopravné služby pozdĺž koridoru SETA nemôžu v súčasnosti konkurovať doprave využívajúcej súkromné autá. Napríklad s dĺžkou trvania prepravy viac ako šesť hodín na trase Záhreb – Viedeň sú existujúce železničné spojenia o viac ako dve hodiny pomalšie než rovnaká trasa s využitím ciest. Zlepšenie kvality služieb železníc v regióne je nevyhnutné, ak má byť dostupná príťažlivá alternatíva pre pravidelných cestujúcich a turistov, ako aj pre podnikateľov, ktorí sú v súčasnosti odkázaní na využívanie súkromných alebo nákladných áut. V rámci projektu boli identifikované hlavné organizačné a infraštruktúrne kapacitné obmedzenia v existujúcom železničnom koridore spájajúcom Viedeň/Bratislavu cez západné Maďarsko s prístavmi severného Jadranu a začali sa práce na príprave vhodných riešení.

Prvé míľniky – skúšobné vlaky

Na zdôraznenie účinnosti navrhnutých riešení boli na trasách otestované skúšobné vlaky – a v septembri 2012 prešiel vlak SETA zo Záhrebu do Viedne za päť hodín! Skrátenie času o jednu hodinu sa dosiahlo tým, že sa vyriešili identifikované organizačné kapacitné obmedzenia. Skúšobná jazda vlaku s cestujúcimi sa uskutočnila aj z Monfalcone do Rijeky v máji 2013, pričom sa dĺžka trvania cesty skrátila o takmer dve hodiny. Súbežne s týmito skúšobnými jazdami začali odborníci pracujúci na projekte SETA vyvíjať vhodné riešenia na vylepšenie infraštruktúrnych kapacitných obmedzení.

Malé investície s veľkými výsledkami

Projekt SETA ukázal, že je možné dosiahnuť zlepšenia aj bez miňania veľkých objemov finančných prostriedkov. Pomocou využitia organizačných zmien a vybraných investícií malého rozsahu v existujúcej infraštruktúre je možné poskytovať ľuďom žijúcim v regiónoch pozdĺž koridoru SETA lepšie dopravné služby a navyše zlepšiť kvalitu umiestnenia podnikov.

▶ VIAC INFORMÁCIÍ
www.seta-project.eu

► MONITOROVANIE SOPKY ETNY

Celkové náklady:
837 800 EUR
Príspevok EÚ:
498 500 EUR

V súčasnosti sa pracuje na automatickom systéme na monitorovanie a predvídanie rozptýlenia sopečného prachu medzi Sicíliou a Maltou v prípade výbuchu jednej z najaktívnejších sopiek na svete, sopky Etny v Taliansku.

Popol vychrlený pri sopečných výbuchoch môže mať závažné dôsledky pre letectvo a okolité prostredie. Môže spôsobiť škody na radiaciach povrchoch lietadla či zlyhanie kritických navigačných a operačných prístrojov, prípadne aj zlyhanie motora.

Za posledné dve desaťročia sa sopka Etna na talianskom ostrove Sicília stala veľmi aktívnou. V súčasnosti je to jedna z najaktívnejších sopiek v Európe a aj vo svete. Počas častých výbuchov môžu oblaky sopečného prachu dopadnúť až na maltské ostrovy, ktoré sa nachádzajú 100 km južne od Sicílie. S cieľom znížiť vplyv výbuchu Etny v tejto oblasti viedol cezhraničný projekt medzi Talianskom a Maltou k zavedeniu automatického systému detekcie na Sicílii aj na Malte.

Projekt VAMOS SEGURO (Monitorovanie sopečného popola a predpovedanie medzi Sicíliou a Maltou a zdieľanie výsledkov v záujme leteckej bezpečnosti), ktorý bol zavedený s finančnou podporou Európskeho fondu regionálneho rozvoja, umožní poskytovať rýchlu reakciu pri sopečných výbuchoch Etny a podstatným spôsobom znížiť riziko, pokiaľ ide o sopečný popol v oblasti Stredozemného mora.

Varovania pre letectvo

Systém bude monitorovať región medzi Maltou a Sicíliou a vydávať varovania týkajúce sa sopečných emisií, ktoré sú nebezpečné pre letectvo v tejto oblasti. Výsledky takisto

priamo využijú miestne komunity v strednej časti regiónu Stredozemného mora, keďže čistočky kremičitanu a plyny, ktoré sa uvoľňujú pri sopečných výbuchoch, poškodzujú plošiny aj cesty.

Partnermi projektu sú Istituto Nazionale di Geofisica, Osservatorio Etneo, ktorý vedie Istituto Nazionale di Astrofisica, obec Montedoro a Katedra fyziky Maltskej univerzity. Na Sicílii aj v observatóriách Maltskej univerzity na ostrovoch Malta a Gozo boli nainštalované nové prístroje. Zbierajú dôležité údaje o výbušnej aktivite a sopečných časticiach, vďaka ktorým bude možné odhadnúť umiestnenie a výšku mrakov sopečného popola.

Pre projekt je kľúčové získavanie údajov v reálnom čase, ktoré dokážu odhaliť nebezpečné koncentrácie sopečného popola v oblakoch medzi Sicíliou a Maltou. Systém snímania parametrov využíva laser na meranie vzdialeností prostredníctvom analýzy odrazeného svetla, pričom je schopný presne odhadnúť výšku stĺpca a zhotoviť mapu sopečných mrakov. Vďaka tomu je možná rýchla laboratórna analýza zozbieraných údajov a denné predpovedanie nánosov a rozptýlenia mrakov. Automatický systém si každý deň stiahne predpoveď počasia z meteorologických stredných modelov, zakreslí mapy rizík rozptýlenia sopečného popola a jeho ukladanie pri niektorých scenároch a zverejní výsledky na webovej stránke projektu. Počas veľkých výbuchov sa budú vydávať výstražné hlásenia.

► VIAC INFORMÁCIÍ
www.ct.ingv.it/vamosseguro

▶ MAĎARSKO

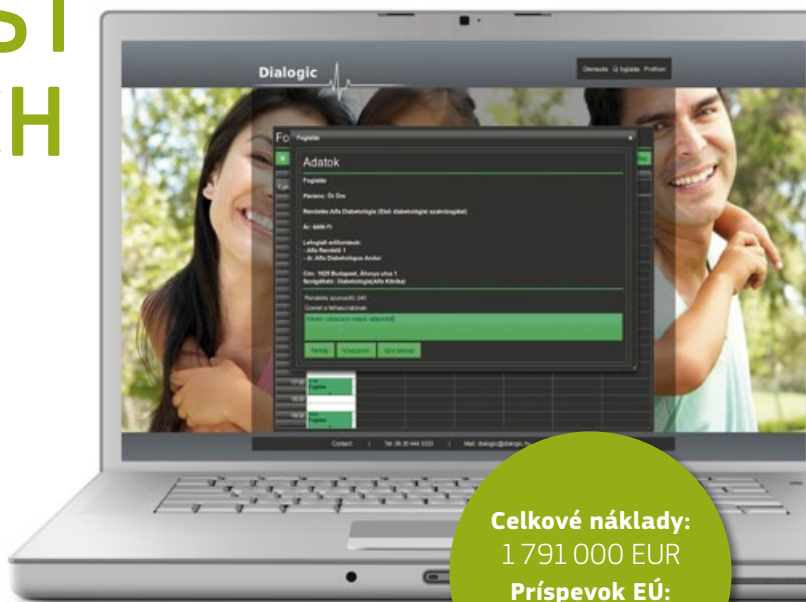
▶ VĎAKA INOVÁCIÁM SA ZLEPŠUJE ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ ĽUDÍ TRPIACICH CUKROVKOU

Súkromná maďarská spoločnosť zameraná na počítačové služby vyvinula s finančnou podporou EFRR počítačový systém na zlepšenie služieb zdravotnej starostlivosti pre pacientov s cukrovkou.

Spoločnosť Stratis Management and IT Consulting Services Ltd., založená v roku 1998 so sídlom v Strednom Zadunajsku, vypracovala pre súkromné inštitúcie poskytujúce zdravotnú starostlivosť v Maďarsku inovatívny počítačový systém na podporu rozhodovania s názvom DIALOGIC. Systém DIALOGIC bol navrhnutý s cieľom posilniť účinnosť liečby cukrovky (a v budúcnosti aj iných ochorení) prostredníctvom lepšieho elektronického riadenia kapacity a riadenia rezervácií termínov vyšetrení, pričom zároveň poskytuje široký rozsah iných zdravotníckych služieb pre pacientov s cukrovkou. Návrh a rozvoj systému na podporu rozhodovania, ktorý je založený na matematickom modelovaní, zahŕňal viac ako 24 účastníkov vrátane výskumníkov a vývojárov z Univerzity v Óbude.

Odstraňovanie kritických miest

Súčasný systém zdravotnej starostlivosti v Maďarsku nezabezpečuje služby pružnej rezervácie termínov vyšetrení. Kapacita vybavenia predstavuje ďalšie kritické miesto a súčasný systém neumožňuje ukladanie údajov v reálnom čase. Nový systém riadi nielen termíny vyšetrení pacientov, ale môže sa v ňom koordinovať aj celý postup na šesť mesiacov vopred. Systém plánuje termíny vyšetrení podľa preferencií pacientov, ukladá ich do kalendára a zasiela SMS alebo e-mailové upozornenia. V prípade, že lekár nie je k dispozícii na termín vyšetrenia, systém DIALOGIC informuje poskytovateľa zdravotnej služby a systém pošle pacienta buď do inej nemocnice, navrhne mu iný termín vyšetrenia alebo zašle požiadavku na zabezpečenie lekára z inej nemocnice.

Celkové náklady:
1 791 000 EUR
Príspevok EÚ:
1 523 000 EUR

Samotestovanie hladiny cukru v krvi

Integrovaný systém IT plánovaný v rámci projektu poskytne príležitosť monitorovať hladinu cukru v krvi na diaľku. Pacienti si budú môcť sami merať hladiny cukru v krvi a výsledky zaslať elektronicky. Nebudú teda musieť žiadať o vyšetrenie pri každom meraní cukru v krvi.

Pacienti budú dostávať pravidelné upozornenia o ich nameraných úrovniach. V prípade, že pacient nezašle žiadne výsledky, systém sa bude pýtať na stav pacienta. Aplikácia bude zohľadňovať osobitosti každého systému zdravotnej starostlivosti (od postupov uchovávanía údajov po požiadavky na bezpečnosť údajov) prostredníctvom podpory pri rozhodovaní, rezervácie termínov vyšetrení či modulov riadenia kapacít. Očakáva sa, že pre pacientov to bude značné zlepšenie z hľadiska predvídateľnosti služieb zdravotnej starostlivosti a čakacia doba v nemocnici sa zníži, keďže teraz môžu inštitúcie poskytujúce zdravotnú starostlivosť distribuovať svoje zdroje vyváženejším spôsobom.

▶ VIAC INFORMÁCIÍ
www.stratis.hu/eindex.php

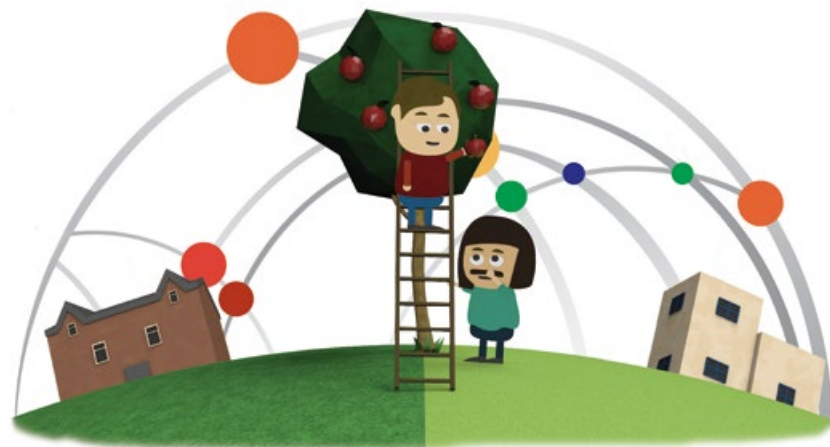
▶NAJNOVŠIE SPRÁVY

[V SKRATKE]

▼

TRETÍ ROČNÍK EURÓPSKEHO DŇA SPOLUPRÁCE: ZAPOJTE SA!

V minulom roku oslovila kampaň Európskeho dňa spolupráce tisíce Európanov, ktorí sa zúčastnili na jednom zo 176 miestnych podujatí v 32 krajinách. Po tomto úspechu sa kampaň zopakuje aj tento rok. V rámci tejto kampane, ktorá je koordinovaná v rámci programu INTERACT a ktorú podporujú Európska komisia, Európsky parlament a Výbor regiónov, sa všetky programy spolupráce môžu zapojiť do oslavy spolupráce ľudí naprieč hranicami.

Na miestnych podujatiach programy predstavujú výsledky najlepších projektov v súčasnom programovom období zábavným a prístupným spôsobom, aby sa tak aj občania mohli zapojiť do územnej spolupráce.

Tento rok sa môžeme tešiť na európske filmové festivaly, rôzne súťaže, hudobné vystúpenia a mnoho ďalšieho. Hlavným dňom kampane bude **21. september 2014**, ale podujatia budú prebiehať počas celého septembra. Zúčastnite sa Európskeho dňa spolupráce a sledujte kampaň na facebooku, twitteri alebo na vlastnej webovej stránke kampane.

▶VIAC INFORMÁCIÍ
www.ecday.eu

▼

PREDSTAVENIE KOMIKSOVEJ KNIHY „PARTNERI“

Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku práve vydalo novú komiksovú knihu s názvom „Partneri“, ktorej cieľom je prezentovať regionálnu a mestskú politiku prostredníctvom šiestich príbehov vhodných pre mladé publikum. Témy zahŕňajú výskum a inovácie, rozvoj miest, životné prostredie, podporu MSP, sociálne začleňovanie, IKT, spoluprácu medzi regiónmi, dopravu a solidaritu medzi regiónmi v prípade prírodných katastrof. Tieto príbehy zo života boli inšpirované skutočnými projektmi financovanými z EÚ, ktoré znázorňujú príspevok Európskej únie k znižovaniu rozdielov v životnej úrovni a na podporu rozvoja regiónov.

▶Komiks je dostupný vo francúzštine, angličtine a holandčine a môžete si ho objednať na stránke EU Bookshop: <http://bookshop.europa.eu/sk/partners-pbKNO414052/>

▶VIAC INFORMÁCIÍ
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/bd/bd_euregio_en.pdf

FOTOGRAFICKÁ SÚŤAŽ „EURÓPA V MOJOM REGIÓNE“ 2014

Tretí ročník fotografickej súťaže „Európa v mojom regióne“ sa uskutoční toto leto a opäť má za cieľ zvýšiť povedomie o projektoch, ktoré získali finančnú podporu v rámci regionálnej politiky EÚ.

Tak ako predtým, súťaž bude prebiehať na facebookovej stránke Európskej komisie. Súťaž bola spustená 12. júna a uzávierka prihlášok bude v **pondelok 25. augusta 2014**. (napoludnie). Sto fotografií s najvyšším počtom hlasov a k tomu ďalších 50 prihlásených fotografií (ktoré sa nedostali do prvej skupiny

s najvyšším počtom hlasov) bude predložených porote zloženej z troch profesionálnych fotografov, ktorá vyberie troch víťazov. Víťazi si prevezmú ceny – výlet do Bruselu a poukážku v hodnote 1 000 EUR na vybavenie pre digitálny fotoaparát – počas DNÍ OTVORENÝCH DVERÍ 2014 v októbri.

Na zvýšenie viditeľnosti a zdieľania použijete oficiálny hashtag súťaže vždy, keď budete zdieľať svoju prihlásenú fotografiu na Facebooku alebo Twitteri: **#EUmyRegion**

► Inšpirujte sa minuloročnými prihlásenými fotografiami:
www.flickr.com/photos/euregional/sets/72157635684967356/

► VIAC INFORMÁCIÍ
www.facebook.com/EuropeanCommission

NOVÉ RIADENIE EŠIF VO FRANCÚZSKU

Vo Francúzsku vznikol 2. apríla 2014 nový orgán, ktorý je plne zodpovedný za politiku regionálneho rozvoja.

Commissariat général à l'égalité des territoires (Všeobecný výbor pre rovnosť regiónov – CGET) sa zodpovedá priamo premiérovi a je zodpovedný za navrhovanie a vykonávanie národnej politiky pre rovnosť regiónov, pričom musí zabezpečiť jej dodržiavanie a koordináciu na medziministerskej úrovni. Konkrétnejšie, poskytuje poradenstvo a podporu vláde v oblasti politiky na prekonávanie regionálnych nerovností a rozvoj regionálnych možností.

CGET vystupuje ako partner pri spájaní miestnych sociálnych a hospodárskych rozvojových projektov prostredníctvom rozličných typov zmlúv, a to najmä zmlúv o plánovaní medzi štátom, regiónmi a mestami. Spolu s miestnymi zvolenými zástupcami a miestnymi orgánmi inšpiruje, usmerňuje a podporuje administratívne zdroje vnútroštátnej vlády, profesionálne siete, zástupcov združení, medziinstitucionálnych partnerov a miestne siete (vidiecke, mestské, pobrežné, horské siete atď.). Zoskupuje miestnych aktérov a pomáha im pri úspešnej realizácii projektov (získavanie skúseností, regionálne plánovanie, odborná príprava, pomoc pri zabezpečení európskeho financovania atď.).

V období rokov 2014 až 2020 bude CGET koordinovať uplatňovanie európskych štrukturálnych a investičných fondov vo Francúzsku a bude zodpovedný za monitorovanie dohody o partnerstve. CGET bude takisto zodpovedný za riadenie dvoch európskych programov, Europ'Act a Urbact.

Okrem toho sa posilnili jeho funkcie pozorovania, monitorovania, posudzovania, predpovedania a hodnotenia v prospech vlády a všetkých ostatných zainteresovaných strán, vďaka čomu sa rozvinie medzinárodná spolupráca.

CGET bol vytvorený zlúčením troch agentúr: *Délégation interministérielle à l'aménagement du territoire et à l'attractivité régionale* (Medziministerská delegácia pre miestne plánovanie a regionálnu konkurencieschopnosť – DATAR), *Secrétariat général du comité interministériel des villes* (Generálny sekretariát pre mestský a sociálny rozvoj – SGCIV) a *Agence pour la cohésion sociale et l'égalité des chances* (Národná agentúra pre sociálnu súdržnosť a rovnaké príležitosti – Acisé).

► VIAC INFORMÁCIÍ
www.cget.gouv.fr/

cgēt

3. FÓRUM NAJVZDIALENEJŠÍCH REGIÓNOV: DEVÄŤ REGIÓNOV V SRDCI EURÓPY DNES A ZAJTRA

Tretie fórum najvzdialenejších regiónov sa bude konať v Bruseli **30. septembra a 1. októbra 2014.**

Rovnako ako fóra z rokov 2010 a 2012 aj tohtoročné zhromaždenie zoskupí stovky účastníkov vrátane odborníkov a zástupcov z najvzdialenejších regiónov a dotknutých krajín, ako aj z inštitúcií EÚ, záujmových skupín a zainteresovaných strán.

V súvislosti s reformovanou politikou súdržnosti na obdobie 2014-2020 a finalizáciou dohôd o partnerstve je cieľom zabezpečiť, aby sa stratégia zamerala na osobitné potreby najvzdialenejších regiónov: umožniť im zohrávať svoju úlohu pri plnení cieľov EÚ a pri pokračovaní na ceste k udržateľnému rozvoju.

Obchodní partneri z celej EÚ budú vyzvaní k tomu, aby najvzdialenejším regiónom poskytli platformu, na ktorej môžu ukázať svoje jedinečné prednosti na základe strategických osí vypracovaných v ich akčných plánoch.

Podujatie sa zaháji kľúčovými príhovormi Josého Manuela Barrosa, predsedu Európskej komisie, Johannes Hahn, komisára

EÚ pre regionálnu politiku a Victorina Lurela z regiónu Guadeloupe, predsedu konferencie predsedov najvzdialenejších regiónov.

Účastníci fóra budú riešiť a diskutovať o kľúčových problémoch, ako je zamestnanosť, sociálne problémy, odvetvia s vysokým potenciálom rozvoja v najvzdialenejších regiónoch a ich regionálna integrácia, s cieľom čo najlepšie využiť dostupné zdroje a maximalizovať výstupy.

▶SLEDUJTE DISKUSIE NAŽIVO

Webstreaming: odkazy budú k dispozícii v deň podujatia:

Twitter: #RUP2014 / @EU_Regional

www.flickr.com/euregional

▶VIAC INFORMÁCIÍ

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/rup2014/index_en.cfm

▼ MESTSKÝ ROZMER POLITÍK EÚ – SPUSTENIE KONZULTÁCIÍ ONLINE

Európska komisia organizovala vo februári veľké fórum s názvom CITIES – Mestá zajtrajška: Investície do Európy s cieľom podporiť diskusiu o tom, ako môžeme posilniť mestský rozmer tvorby politiky EÚ.

Cieľom online verejných konzultácií je teraz rozšíriť diskusiu na všetky zainteresované strany, a to ďalším objasnením potreby mestskej agendy EÚ a toho, aké by mali byť jej ciele a ako by mala fungovať. Stanoviská a názory zainteresovaných strán budú na všetkých úrovniach predstavovať dôležitý prínos pre novú Komisiu a nový Európsky parlament a nemenej aj vo vzťahu k budúcemu rozvoju stratégie Európa 2020.

Tieto konzultácie budú otvorené od **22. júla do 26. septembra 2014.**

▶K DISKUSII MÔŽETE PRISPIEŤ NA STRÁNKE:

http://ec.europa.eu/eusurvey/runner/pc_eu_urb_agenda

▶ REFORMA FONDU SOLIDARITY EÚ

ZJEDNODUŠENIE POSKYTOVANIA POMOCI PRI ODSTRANOVANÍ NÁSLEDKOV KATASTROF

▶ Záplavy v Rakúsku v roku 2013.

EÚ už desaťrocie predstavuje najväčší zdroj podpory pri prírodných katastrofách na európskom kontinente, či už ide o záplavy, zemetrasenia alebo lesné požiare. V roku 2013 Komisia v záujme lepšej adresnosti a jednoduchšieho používania navrhla zjednodušiť hlavný podporný mechanizmus – Fond solidarity Európskej únie (FSEÚ). V máji tohto roku dal Európsky parlament týmto reformným plánom zelenú.

Od svojho založenia v roku 2002 poskytol Fond solidarity Európskej únie (FSEÚ) podporu v 56 prípadoch katastrof v celej Európe. Patrili k nim zemetrasenia, lesné požiare, suchá, búrky a záplavy. Finančná pomoc na odstránenie následkov katastrof sa poskytla 23 krajinám vo výške viac ako 3,6 miliardy EUR. FSEÚ v súčasnosti realizuje plány na pomoc Chorvátsku a Srbsku, ktoré sa spamätávajú z rozsiahlych záplav na Balkáne, pričom Bosna a Hercegovina využíva pomoc ďalšieho podporného nástroja EÚ.

HLAVNÉ ZMENY VO FSEÚ

Hlavnou zmenou v procese využívania FSEÚ je vyplatenie predpokladanej pomoci vopred až do výšky 10% (pri maximálnom vyplatení 30 miliónov EUR). To samo osebe rýchlo poskytne pomocnú ruku členským štátom zmiataným katastrofami, ktoré požiadali EÚ o pomoc.

Navrhované právne predpisy zjednodušia existujúce pravidlá tak, aby sa mohla pomoc vyplatiť rýchlejšie, čím sa zlúčia dve fázy rozhodovania o schvaľovaní a o vykonávaní do jednej. Objasnil sa takisto rozsah Fondu solidarity, ktorý sa obmedzil na prírodné katastrofy a rozšíril aj o suchá.

Objasnila sa aj oprávnenosť, najmä v prípade regionálnych katastrof, pričom 1,5% regionálneho HDP sa stanovilo ako prahová hodnota na aktiváciu tohto fondu. Pre najvzdialenejšie regióny EÚ sa tento strop znížil na 1%.

Škody spôsobené súkromným osobám alebo podnikom, škody v poľnohospodárstve či straty príjmu sa z tohto fondu kryť nemôžu. Rozšírením obdobia vykonávania z 12 na 18 mesiacov sa oprávneným krajinám poskytne viac času na realizáciu obnovy.

Od členských štátov sa vyžaduje, aby uplatňovali právne predpisy v oblasti predchádzania rizikám katastrof. Opakované porušenia príslušných právnych predpisov EÚ by mohli viesť k zamietnutiu žiadosti o pomoc z FSEÚ.

„Pre Európsku úniu je nevyhnutné, aby mala zavedený dobre fungujúci systém, vďaka ktorému je možné rýchlo pomôcť občanom, ktorých zasiahli prírodné katastrofy.“

JOHANNES HAHN – EURÓPSKY KOMISÁR
PRE REGIONÁLNU POLITIKU

► Armáda a občania sa snažia zastaviť stúpajúcu hladinu vody vrecami s pieskom – Sremska Mitrovica, Srbsko – máj 2014.

Preddavkové platby

V prípade prírodnej katastrofy je nevyhnutné zabezpečiť pomoc pri zmierňovaní jej následkov v čo najkratšom čase. Zjednodušením procesu žiadosti o príspevok z FSEÚ sa zlepši účinnosť financovania pri zmierňovaní následkov katastrof.

Bol odsúhlasený súbor reforiem (pozri tabuľku), ktorých výsledkom by mali byť značné zlepšenia vo fungovaní tohto fondu, a tak by sa malo zabezpečiť, že sa pomoc dostane tam, kde ju najviac potrebujú, a zmierni sa napätie v regiónoch. Až 10 % finančných prostriedkov je možné vyplatiť vopred.

Vysvetľuje komisár pre regionálnu politiku Johannes Hahn: „Pre Európsku úniu je nevyhnutné, aby mala zavedený dobre fungujúci systém, vďaka ktorému je možné rýchlo pomôcť občanom, ktorých zasiahli prírodné katastrofy.“

„Zaviedli sme nové, jasné a jednoduché kritériá, aby krajiny postihnuté katastrofami vedeli, aké podmienky treba splniť na aktiváciu tohto fondu. Podávanie žiadostí a ich vyhodnocovanie bude jednoduchšie, vďaka čomu sa ušetrí čas aj zdroje.“

„Začlenili sa aj ustanovenia pre prípad dlhotrvajúcich katastrof, ako sú suchá, a takisto sa zohľadnila osobitná

zraniteľnosť najvzdialenejších regiónov. Zjednodušili sme tiež administratívne postupy, vďaka ktorým budeme môcť reagovať o niečo rýchlejšie.“

Celkové zásady fondu sa však nezmenili, ani spôsob jeho financovania, a to mimo bežný rozpočet EÚ. FSEÚ má maximálny ročný rozpočet 500 miliónov EUR (v cenách z roku 2011) plus zostatok z predchádzajúceho roka.

Slušné výsledky

Vo všeobecnosti Fond solidarity funguje úspešne, ako to dokazuje viacero podporovaných projektov. Ale všeobecne vládne pocity, že fond reaguje až príliš pomaly a že je v niektorých hľadiskách zbytočne komplikovaný či nedostatočne jasný, pokiaľ ide o jeho kritériá. V niektorých prípadoch to viedlo k frustrácii na oboch stranách, Komisie aj dotknutých krajín.

Pravidlá upravujúce riadenie reformovaného FSEÚ nadobudnú účinnosť dňom zverejnenia v Úradnom vestníku Európskej únie pravdepodobne v júni 2014.

▷ FOND SOLIDARITY EÚ V AKCII

FSEÚ bol vytvorený po vypuknutí rozsiahlych záplav v strednej Európe v lete 2002. Pomoc z tohto fondu je v zásade obmedzená na financovanie núdzových operácií vykonávaných verejnými orgánmi v prípade prírodnej katastrofy. Škody spôsobené súkromným osobám či straty príjmu sa z tohto fondu kryť nemôžu.

Dotknutý členský štát alebo prístupujúca krajina musí požiadať o aktiváciu fondu do 12 týždňov po prírodnej katastrofe. Úroveň odhadovanej priamej škody musí prekračovať 3 miliardy EUR v cenách z roku 2011 alebo viac ako 0,6% hrubého národného príjmu (HNP).

▷ ZÁPLAVY V CHORVÁTSKU A SRBSKU

Po nedávnych záplavách na Balkáne majú Chorvátsko a Srbsko nárok na pomoc z Fondu solidarity, pričom v súčasnosti pripravujú svoje žiadosti.

Srbsko v súčasnosti rokuje o členstve v EÚ a má nárok na rovnakú úroveň pomoci z EÚ, ako keby bolo riadnym členom Únie. Bosna a Hercegovina, ktorá na ceste k členstvu v EÚ ešte nie je tak ďaleko ako Srbsko, bude začlenená do širšieho rámca pomoci EÚ. Srbsko môže byť takisto oprávnené na pomoc z iných zdrojov vrátane nástroja predstupovej pomoci (IPA), čo je fond pre krajiny pripravujúce sa na vstup do EÚ.

Pomoc z Fondu solidarity je vyššia ako je bežný rozpočet EÚ. Pomoc navrhovanú Komisiou musí ešte pred jej vyplatením schváliť Európsky parlament a Rada, a to pravdepodobne na jeseň. Peniaze z fondov IPA budú uhradené oveľa rýchlejšie.

▷ Úroveň rieky Sava spôsobila najhoršie zaznamenané záplavy na celom Balkáne – Sremska Mitrovica, Srbsko – máj 2014.

▷ Spustošenie krajiny po zemetrasení v regióne Emilia-Romagna v roku 2012.

▷ ZEMETRASENIE V TALIANSKU

Komisia poskytla rekordnú sumu 670 miliónov EUR z FSEÚ Taliansku, aby sa mohlo zotaviť z ničivých zemetrasení v regióne Emilia-Romagna v roku 2012. Tieto závažné zemetrasenia postihli región o sile 5,9 stupňa Richterovej stupnice 20. mája 2012 so stovkami následných otrasov, ktoré sa rozšírili až do susedných regiónov Benátska a Lombardska.

Pri zemetrasení zahynulo 27 osôb, odhaduje sa, že 350 ľudí bolo zranených a viac ako 45 000 ľudí muselo byť evakuovaných. Budovy, infraštruktúra, podniky, priemyselné závody, poľnohospodárske podniky a významné kultúrne pamiatky utrpeli mimoriadne rozsiahle škody, ktoré sa vyšplhali až do výšky viac ako 13 miliárd EUR.

Išlo o najvyššiu finančnú pomoc, ktorá bola od vytvorenia tohto fondu v roku 2002 poskytnutá, čo svedčí o rozsahu škôd, ktoré tieto zemetrasenia spôsobili rodinám, ich domovom, životu a hospodárstvu tohto regiónu ako celku.

ZÁSAHY FONDU SOLIDARITY EÚ OD ROKU 2002

CELKOVÁ VÝŠKA SCHVÁLENEJ POMOCI:
3,6 MILIARDY EUR

		ŠKODA (v mil. €)	POMOC (v mil. €)
BULHARSKO ▶Spolu: 20,3 mil. EUR			
05/2005	Záplavy	222	9,7
08/2005	Záplavy	237	10,6
ČESKÁ REPUBLIKA ▶Spolu: 160,9 mil. EUR			
08/2002	Záplavy	2 300	129
05/2010	Záplavy	205	5,1
08/2010	Záplavy	437	10,9
06/2013	Záplavy	637	15,9
CHORVÁTSKO ▶Spolu: 5,29 mil. EUR			
05/2010	Záplavy	153	3,8
09/2010	Záplavy	47	1,2
10/2012	Záplavy	12	0,287
CYPRUS ▶Spolu: 7,6 mil. EUR			
04/2008	Suchá	165	7,6
ESTÓNSKO ▶Spolu: 1,3 mil. EUR			
01/2005	Búrka	48	1,3
FRANCÚZSKO ▶Spolu: 203,7 mil. EUR			
09/2002	Záplavy	835	21
12/2003	Záplavy	785	19,6
02/2007	Cyklón	211	5,3
08/2007	Hurikán	509	12,8
01/2009	Búrka	3 806	109,4
02/2010	Búrka	1 425	35,6
GRÉCKO ▶Spolu: 991 mil. EUR			
03/2006	Záplavy	372	9,3
08/2007	Lesné požiare	2 118	89,8
ĽUBANOVSKO ▶Spolu: 13 mil. EUR			
11/2009	Záplavy	521	13
LITVA ▶Spolu: 0,4 mil. EUR			
01/2005	Búrka	15	0,4
LOTYŠSKO ▶Spolu: 9,5 mil. EUR			
01/2005	Búrka	193	9,5
MAĎARSKO ▶Spolu: 37,6 mil. EUR			
04/2006	Záplavy	519	15,1
05/2010	Záplavy	719	22,5
MALTA ▶Spolu: 0,96 mil. EUR			
09/2003	Záplavy	30	0,96
NEMECKO ▶Spolu: 971,4 m.			
08/2002	Záplavy	9 100	444
01/2007	Búrka	4 750	166,9
05/2013	Záplavy	8 154	360,5
POLSKO ▶Spolu: 105,6 mil. EUR			
05/2010	Záplavy	2 994	105,6
PORTUGALSKO ▶Spolu: 79,8 mil. EUR			
07/2003	Lesné požiare	1 228	48,5
02/2010	Záplavy	1 080	31,3

„Objem finančných prostriedkov z Fondu solidarity EÚ bol, samozrejme, veľmi dôležitý a veľmi vítaný,“ povedal **Luigi d'Angelo** z talianskeho ministerstva civilnej ochrany. „Ale šlo najmä o značnú pridanú hodnotu, pokiaľ ide o šírenie vedomostí a povedomia o EÚ medzi miestnym obyvateľstvom. Zapojenie Fondu solidarity EÚ malo veľký vplyv aj dlho po skončení núdzového stavu.“

„Vďaka reformám Fondu solidarity sa odstránia niektoré predchádzajúce problémy pri správe tohto fondu. Jasnejšie parametre a kritériá oprávnenosti sú dôležité, keďže sa tým predíde riziku straty vzácneho času pri príprave dokumentácie, ktorá by bola aj tak v konečnom dôsledku neúspešná. Nastavenie 1,5% regionálneho HDP ako prahovej hodnoty pri aktivácii fondu je pozitívnym krokom, ktorý môže skutočne viesť k tomu, že sa schváli väčší počet žiadostí.“

▶ Z DÔVODU ZÁPLAV MIMORIADNA POMOC PRE RAKÚSKO

V auguste 2005 došlo v častiach dvoch rakúskych regiónov Vorarlbersko a Tyrolsko k veľkým záplavám. V dôsledku toho došlo k značnému poškodeniu poľnohospodárskeho sektora, cestovného ruchu, obytných majetkov a podnikov, dopravnej siete a inej infraštruktúry.

Odhaduje sa, že celkové priame škody sa vyšplhali na 591,94 milióna EUR. Keďže toto číslo bolo nižšie, ako je prahová hodnota potrebná na využitie Fondu solidarity pri veľkých katastrofách (0,6% HNP Rakúska, t. j. 1,3363 miliardy EUR), žiadosť bola schválená podľa mimoriadneho kritéria pre tzv. mimoriadne regionálne katastrofy a finančná pomoc sa udelila vo výške 14,79 milióna EUR.

Táto pomoc sa použila na:

- ▶ okamžitú obnovu prevádzkového stavu infraštruktúry, najmä na obnovu štátnych ciest. Celkový príspevok FSEÚ: 9,86 milióna EUR;
- ▶ okamžité zabezpečenie preventívnych infraštruktúr, najmä na obnovu poškodených hrádzí vodných tokov vrátane odstránenia spadnutých stromov a rozvalín, prehradenia, stabilizácie a obnovy korýt riek. Celkový príspevok FSEÚ: 4,93 milióna EUR.

„Podpora z Fondu solidarity značne prispela k verejným výdavkom na obnovu verejnej infraštruktúry, najmä prostredníctvom zásahov po regionálnych katastrofách, ktoré závažným spôsobom zasiahli miestnu a regionálnu samosprávu,“ komentoval **Mag. Siegfried Jachs** z ministerstva vnútra, civilnej ochrany a krízového riadenia vo Viedni.

„Vďaka preddávkovým platbám sa postupy urýchlia a Fond sa tak stane viditeľnejším. Ďalšie zmeny nariadenia prispievajú k tomu, že sa využívanie tohto fondu stane pružnejším a transparentnejším.“

► Zaplavený park a historické budovy v Besigheime, Nemecko, jún 2013. V dôsledku intenzívneho dažďa dosiahla povodeň úroveň 5 metrov nad bežnou hladinou rieky.

► ZÁPLAVY A BÚRKY V NEMECKU

V roku 2002 spôsobili záplavy v Nemecku škody vo výške 9 miliárd EUR, pričom z Fondu solidarity mu bola poskytnutá pomoc vo výške 444 miliónov EUR. V roku 2007 spôsobila búrka s názvom „Kyrill“ v Nemecku škody vo výške 4,8 miliardy EUR, pričom z Fondu solidarity mu bola poskytnutá ďalšia pomoc vo výške 167 miliónov EUR.

Od polovice mája do konca júna 2013 veľké oblasti v Nemecku opäť zažili mimoriadne intenzívne zrážky a tie vyústili do rozsiahlych záplav, ktoré zapríčinili vážne škody. Z oblastí postihnutých záplavami bolo v Nemecku evakuovaných viac ako 100 000 osôb, pričom táto katastrofa zasiahla celkovo takmer 600 000 osôb. Odhadované celkové priame škody vo výške približne 8,1 miliardy EUR boli značne nad prahovými hodnotami, ktoré je potrebné dosiahnuť s cieľom využitia Fondu solidarity. Komisia udelila Nemecku 360 miliónov EUR v porovnaní s 3,2 miliardy EUR celkových nákladov oprávnených operácií.

„S vedomím, že EÚ poskytne pomoc pri uhrádzaní nákladov za záchranné operácie, sa môžeme zamerať na okamžitú pomoc občanom, a to hneď po vypuknutí katastrofy,“ povedala **doktorka Nadine Kalweyová**, hovorkyňa spolkového ministerstva financií.

„Touto novou reformou sa zjednodušuje celý proces, a to od podania žiadosti po vyplatenie finančnej pomoci. Tým sa vo veľkej miere zníži administratívne zaťaženie. Pri tejto reforme sa takisto objasní, za akých podmienok je členský štát oprávnený prijímať finančnú pomoc z EÚ, vďaka čomu sa bude dať odhadnúť, či môže krajina očakávať vyplatenie finančnej pomoci. Tým sa zjednoduší naše rozpočtové plánovanie.“

„Fond solidarity je dôležitým nástrojom Únie na podporu členských štátov, ktoré zasiahla prírodná katastrofa. To, že sme schopní preukázať solidaritu v čase, keď sú občania zasiahnutí takouto katastrofou, má význam nielen z finančného hľadiska, ale signalizuje to aj pridanú hodnotu členstva v Európskej únii.“

► Povodeň spôsobila závažné škody v Rakúsku v roku 2005.

		ŠKODA (v mil. €)	POMOC (v mil. €)
RAKÚSKO		► Spolu: 170,74 mil. EUR	
08/2002	Záplavy	2900	134
08/2005	Záplavy	592	14,8
11/2012	Záplavy	10	0,240
05/2013	Záplavy	866	21,7
RUMUNSKO		► Spolu: 110,5 mil. EUR	
04/2005	Záplavy	489	18,8
07/2005	Záplavy	1050	52,4
07/2008	Záplavy	471	11,8
06/2010	Záplavy	876	25,0
08/2012	Suchá	807	2,5
SLOVENSKO		► Spolu: 26,1 mil. EUR	
11/2004	Búrka	203	5,7
05/2010	Záplavy	561	20,4
SLOVINSKO		► Spolu: 29,9 mil. EUR	
09/2007	Záplavy	233	8,3
09/2010	Záplavy	251	7,5
10/2012	Záplavy	360	14,1
ŠPANIELSKO		► Spolu: 31 mil. EUR	
08/2003	Lesné požiare	53	1,3
11/2003	Ropná havária	436	8,6
05/2011	Zemetrasenie	843	21,1
SPOJENÉ KRÁĽOVSTVO		► Spolu: 162,3 mil. EUR	
06/2007	Záplavy	4612	162,3
ŠVÉDSKO		► Spolu: 81,7 mil. EUR	
01/2005	Búrka	2297	81,7
TALIANSKO		► Spolu: 1 246,6 mil. EUR	
10/2002	Zemetrasenie	1558	30,8
10/2002	Sopka	894	16,8
04/2009	Zemetrasenie	10212	493,8
10/2010	Záplavy	676	16,9
10/2011	Záplavy	723	18,1
05/2012	Zemetrasenie	13274	670,2

► VIAC INFORMÁCIÍ

http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/solidarity/index_sk.cfm#1

PROGRAM

8.-9. SEPTEMBER 2014

_Brusel (BE)

6. fórum súdržnosti

**30. SEPTEMBER
A 1. OKTÓBER 2014**

_Brusel (BE)

**3. fórum
najvzdialenejších regiónov**

6.-9. OKTÓBER 2014

_Brusel (BE)

OPEN DAYS

Podrobnejšie informácie o týchto podujatiach nájdete v časti Program na webovej stránke Inforegio:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_sk.cfm

ZOSTAŇTE PRIPOJENÍ

 www.ec.europa.eu/inforegio

 www.twitter.com/@EU_Regional

 www.yammer.com/regionetwork
Platforma na spoluprácu GR REGIO

 www.flickr.com/euregional

 Prihláste sa na odber nášho zoznamu na rozosielanie REGIOFLASH
www.inforegiodoc.eu

 www.twitter.com/@JHahnEU

■ Úrad pre publikácie

Európska komisia,
Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku
Komunikácia – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Brussels
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_sk.cfm

